

Frančiškov prijatelj

4
2022

10

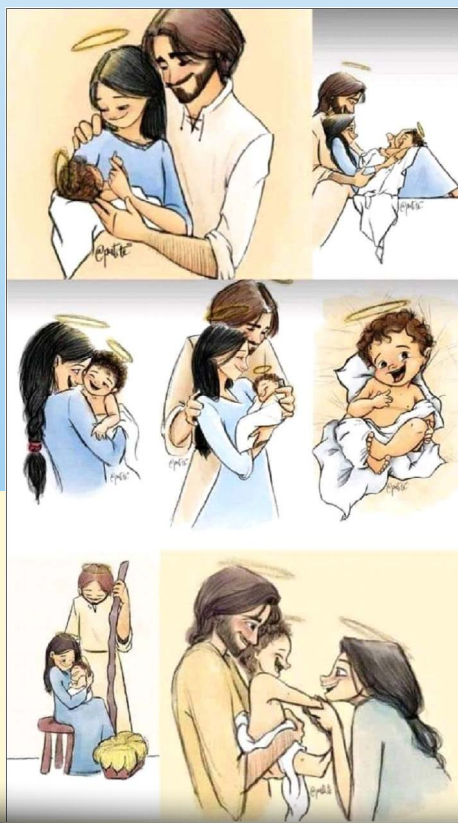
11

32

34

Praznik

UVODNIK	3	MOLITVENA NAVEZA	29
Praznik		NOVI SVETNIKI	31
		Charles de Foucauld	
BOŽJA BESEDA	4	Iz FRANČIŠKOVH REVU	32
OB IZVIRU	5	BRAT KAPUCIN	34
To so Gospodovi prazniki (3 Mz 23,37)		Br. Anthony Kote Witah	
OB SVETEM PISMU	6	Iz KAPUCINSKEGA SVETA	36
»Jutri bo praznik za Gospoda!« (2 Mz 32,5)		KNJIGA	40
FO IN FRAMA	7	21, Popotovanje v deželo koptskih mučencev	
TEMA: PRAZNIK	8	FILM	41
Poišči praznik v vsakem dnevu!		Ne skrbi, draga	
POKLICAL SI ME	10	OBVESTILA	41
Ti daješ meni prav vse!		ALI VEŠ	42
POSŁANICA PAPEŽA FRANČIŠKA	12	Zanimivo o praznikih	
Poslanica svetega očeta Frančiška za 37. svetovni dan mladih		UJETO V OBJEKTIV	43
POZITIVNO IN CELOSTNO O TELESNOSTI IN SPOLNOSTI	16		
Praznovanje in hrepenenje			
MED UBOGIMI	18		
Naše delo z ubogimi			
FRANČIŠEK IN KLARA VABITA	20		
Kaj in kako?			
ZNAMENJE ČASA	21		
Črni petek			
BOŽJE STVARSTVO OKROG NAS	22		
Slemenova špica (1911 m)			
MOZAIK	23		
DELAVNICE MOLITVE IN ŽIVLJENJA	27		
Srečni prazniki			

Kajti dete nam je rojeno, sin nam je dan. (Iz 9,5)

Dragi Frančiškovi!

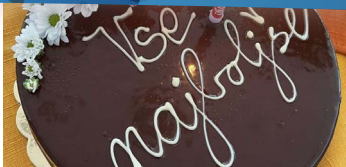
Od čudeža božične noči imamo neskončno priložnosti, da prepoznamo Božjo navzočnost v svojem življenju in da mu pripravimo jaslice v svojem srcu.

*Blagoslovljen Božič in vse dobro v novem letu –
narodni svet OFS Slovenije*

Frančiškov prijatelj • XXVIII/4 (226) • 2022

Izhaja štirikrat na leto med šolskim letom • izdajajo bratje kapucini ter asiški romarji • urednik: br. Vlado Kolenko
pomočnica urednika: Fani Pečar • naslov uredništva: Frančiškov prijatelj, Mekinčeva 3, 1119 Ljubljana • elektronska pošta:
franciskov.prijatelj@rkc.si • revija se vzdržuje s prostovoljnimi prispevki • grafična priprava: Salve, d.o.o., Ljubljana.

Praznik

Organistka mi je nekoč dejala, da da komaj čaka ponedeljka po prazniku, ko bo prišla k maši in mirno sedla v klopi v cerkvi. Vesela bo, če bo »tiha« maša, da bo čim več tihote, ki jo tako zelo potrebuje. Potožila je, da na praznik ne doživi ničesar posebnega, prej nasprotno. Toliko napetosti in spremljanja bogoslužja, da bo do sekunde vse na pravem mestu. Poskušal sem jo razumeti. Pogovarjala sva se, da ni pomemben samo praznik, ampak tudi priprava nanj. In pevski zbor je imel kar precej priprave. Potem pa je pomembno tudi srce in nameni. Pa vendar: vsak želi za praznik tudi osebna doživetja, toplino, veselje in srečo, ki pa jih obveznost vodenja velikokrat zasenči. Poskušal sem jo razumeti. Po maši v ponedeljek je prišla do mene in mi dejala: »Današnja maša je bila pika na i. Sedaj so prazniki res pravi. Še naprej jih bom v sebi praznovala, čeprav je potrebno hoditi v službo in je vse v ustaljenem ritmu«.

Na praznovanje se moramo pripraviti, zunanje in notranje. Velikokrat ostajamo samo pri zunanosti in so lučke, darila, žuri bolj pomembni kot tisto, kar je vsebina. Lepše pa je, če si o določenem prazniku tudi kaj preberemo, sami o tem razmišljamo in naredimo načrt, kako bomo ta praznik preživeli. Smo telo in duša, zato je potrebno oboje. Ne v škodo enega ali drugega.

Oja, tudi sv. Frančišek je znal praznovati. Zdi se, da je v mladostnem času vsak večer postal neke vrste praznik. Sicer na način, ki je povzročal glavobole in vedno večjo praznino, ko je bilo veseljačenja konec. Ko pa je spoznal svojega Gospoda in se mu ves predal, pa je celo njegovo življenje postalo praznik. Ko so nanj metali kamenje, ostanke hrane, psovke

in žalitve, to ni bil ravno najlepši praznik zanj, pa vendar. V svojem srcu se je vedno zahvaljeval Bogu za vse in to je bil neke vrste praznik. Hvalnica Stavrastva, hvalospevi, molitev..., vse to je izražalo njegovo srce, ki je praznovalo, ker je Bog tako dober, ker je Ljubezen. Spodbujal je tudi svoje brate, naj srečujejo pri Porciunkuli in si med seboj pripovedujejo, kakšne velike stvari jim je storil Gospod. Preprosto, naj praznujejo. Tja vsake tri leta vabi tudi predstojnike, ki živijo preko Alp, ker se je zavedal, da je pot dolga in težka. Vedno znova spodbuja brate, naj vsak dan praznujejo sveto evharistijo in naj bo leta središče in višek njihovega življenja, tako osebnega kot skupnega. In tudi nas vabi, da bi čim bolj pogosto praznovali sveto evharistijo. Ko bomo to znali, bomo znali praznovati tudi druge praznike in obletnice.

Naj nam prazniki pomagajo, da se bomo veselili svojega življenja, da smo tako čudovito ustvarjeni. Pa tudi našega člana družine, s katerim lahko živimo, našega sorodnika. Predvsem pa bodimo blizu tudi tistim, ki nimajo nikogar ali so morali vse zapustiti. Praznujmo tudi z njimi, da bodo začutili dobroto Boga in njegovo ljubezen po nas.

Blagoslovljen praznik Božjega rojstva voščim vsem in da bi v letu 2023 bilo veliko lepega praznovanja, ki nas dviga nad vsakdanjost in skrbi.

br. Vlado Kolenko

To so Gospodovi prazniki; ob njih sklicujte svete shode, da opravite Gospodu ognjene, žgalne, jedilne, klavne in pitne daritve, kakor je določeno za vsak dan, poleg Gospodovih sobot, poleg vaših darov in poleg vseh vaših zaobljubnih in prostovoljnih daritev, ki jih dajete Gospodu! Petnajsti dan sedmega meseca, ko pospravite pridelke dežele, praznujte Gospodov praznik sedem dni! Prvi dan naj bo slovesen počitek in osmi dan naj bo slovesen počitek. In prvi dan si vzemite sadja žlahtnih dreves, palmovih mladik, vej gostolistnatega drevja in potočnega vrbja in se sedem dni veselite pred Gospodom, svojim Bogom!

3 Mz 23, 37-39.

To so Gospodovi prazniki (3 Mz 23,37)

Za Kool & the gang verjetno še nisi slišal, a če jih boš poguglal, se ti bodo odverteli znani ritmi njihove megauspešnice: Celebrate good times, c'mon! So bring your good times! And your laughter! It's up to you, what's your pleasure! Ta pesem v sebi nosi globok nesmisel, ki ji danes velika večina verjame! Če bi praznovali samo dobre čase, bi malo praznovali. Če ne znamo praznovati, se pa malo razlikujemo od živali. Rabin Abraham Joshua Heschel pravi, da »ljudje našega časa izgubljajo moč praznovanja. Namesto da bi praznovali, raje iščemo zabavo, ali da bi bili zabavani. Praznovanje pa je aktivno stanje, gre za dejanje - izražanja globokega spoštovanja in/ali cenitve. Ko nas zabavajo ... to pa je pasivno stanje - konzumiranje užitka, ki ga ponuja neko zabavno dejanje ali spektakel ... Praznovanje je soočenje, pri čemer se pozornost usmeri na presežni pomen dejanj nekoga.« Zanimivo. Praznovanje je v resnici odločitev, ki me aktivno vključuje. Brez mene ni praznovanja!

Danes sem globoko hvaležen, da sem rojen v katoliško vero. Vedno smo doma praznovali s Cerkvijo, čeprav so nam komunisti na vsak način hoteli vsakovrstne pravljice. In čeprav so bili najbolj družinski prazniki v naši družini zaznamovani z veliko izgubo, smo se vsako leto zbrali in jih veselo praznovali! Vzemimo si malo za zgled naše starejše izvoljene brate – oni praznujejo vse! V 3. Mojzesovi knjigi beremo, kaj vse: najprej šabat, pa jasno pasho in praznik nekvašenega kruha, praznik tednov šavout ali binkošti, pa praznik tempeljskega posvečenja, praznik žetve ali sukkot, šotorski praznik, veliki spravni dan – jom kippur, roš kodeš – praktično vsak mesec, roš hašana – po domače novo leto, hanukkah – praznik luči, pa še jih je! In to vse

je tudi Jezus kot pravoverni Jud praznoval! Njegovo življenje je bilo zaznamovano s prazniki! Najpomembnejše stvari se zgodijo na praznike: zgubijo in najdejo ga med prazniki, čudeže dela, zarota proti njem se skuje med prazniki in takrat ga tudi umorijo; ko vstane pa sam sproti ustvari še en praznik – Veliko noč!

Kar bi rad povedal je to, da je Cerkev od (Judov) Kristusa to lepo navado prevzela. Velikokrat slišim: Jezus - da, Cerkev - ne. Mnogi se pohujšujejo nad grehi Cerkve, nimajo je za svojo, pričakujejo, da bo v Cerkvi vse le dobro, sveto... Taki bodo vedno razočarani. Mislijo, da lahko praznujejo brez Cerkve. No, slaba novica je, da se tudi to da. Ampak brez Cerkve

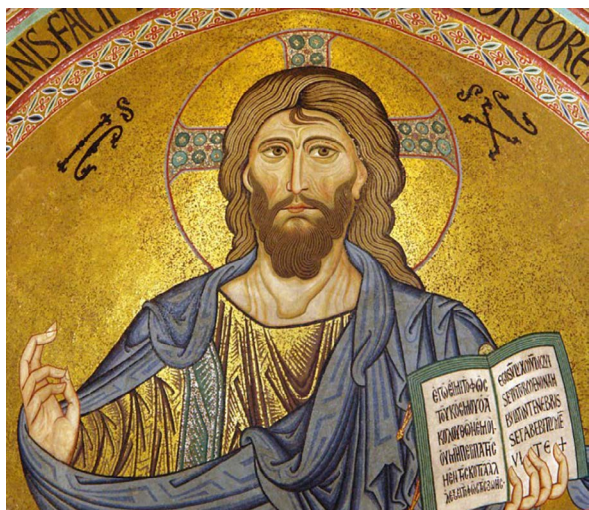

lahko praznujemo samo good times! C'mon! Jezus je sicer živel pred 2000 leti na zemlji in ti dogodki so zgodovinska dejstva. Po Cerkvi pa ta zgodovinska dejstva postanejo realnost za nas zdaj! Zdaj, ta trenutek se hoče s tabo srečati! In to je glavni razlog za veselje! Good times se dogaja v tem trenutku in mi smo lahko zraven! Na veliki petek so ga križali in mi nemo zijamo v nesmisel križa! Sredi Velike noči, s svetilkami v rokah pojemo alelujo. Opolnoči s pastirji zmrznjeni občudujemo Njegovo ponižnost ... Praznovanje te postavi v ta trenutek. Edini, ki ga res imaš. In to je sv. Frančišek dojel in hotel Jezusovo življenje čimbolj posedanjiti. Mi pa smo to lepoto poimenovali z nečim, kar je še najbolj spominja na nič. Dejansko etimološki slovar praznik izpeljuje iz lat. *vacuus*, prazen kot vakum, Italijani so iz tega naredili *vacanze*, Francozi *vacances*, v smislu svobodni od dela. Ok, da se izpraznimo od navora – v redu; da praznimo hladilnik in zaloge cukra – bi še nekako razumel; da se veselimo ob praznem grobu? No, to bi bil zadetek v polno, ampak mislim, da samo jaz tako razmišljam. Mi resnici na ljubo praznike bolj polnimo, kot praznimo; pomisli s čim vse se ti obremenjuješ, ko se »pripravljaš« na praznike ... Nama bolj primeren način priprave (in dejanske izvedbe) praznovanja pa spet lahko osmisli sv. Frančišek, ki se je na praznike pripravljal z dolgimi posti, ki jih njegovi življenjepisci omenjajo. Upošteval je svete čase in se izpraznjeval, da je pripravil prostor Svetemu. Kaj pa midva?

br. Luka Modic

»Jutri bo praznik za Gospoda!« (2 Mz 32,5)

Dela prost dan. To je prvotni pomen slovenske besede praznik. Izpraznjen, brez dela. Tudi beseda nedelja je najbližje temu pomenu. Nedelja – tedenski praznik, ko oddahneta telo in duh, da lahko s hvaležnostjo za vse prejeto in napolnjeni z Božjo navzočnostjo nadaljujemo s tednom. Svetokriški npr. uporabi obhajati za besedo praznovati, kar pomeni prihajati na um, v zavest, v čustvovanje. Velikokrat se zdi, da smo tako brez misli v praznovanju, da se nas nič ne dotakne, ko bi pa morali res močno čutiti in ozavestiti, da je ta dan za Gospoda in za človeka. Močan pomen osveščanja, kaj sploh praznik je. V prekmurskem slovarju lahko preberemo, da imajo izraz osvečavati in posvečavati. Vsak praznik je v svojem bistvu posvečen od Boga – tudi rojstni dan ali godovni dan, da ne govorim o velikih Cerkvenih praznikih.

Drugače pa je zanimiv še drugi izvor besede praznik: nečistnik. Dobesedno je to, kar pač je. Vendar če pomislim z vidika priprave na praznovanje, potem je tudi to slednje smiselno.

Pred praznovanjem očistimo hišo, skedenj, hlev ..., še pomembneje pa je, da očistimo sebe, svojo notranjost. Z novodobnimi novotarijami bi se tukaj takoj obesili na postenje, kristjani pa poleg telesnega posta na prvo mesto dajemo svojo duhovno pripravo. Izpraznimo se greha, da naredimo prostor svetemu.

Vse zgornje pomene lahko zasledimo tudi v Svetem pismu, od odredb glede posta, do priprav na praznovanje in seveda sam potek praznovanja. Sploh Peteroknjižje je polno napotkov, katere praznike naj obhaja izvoljeno ljudstvo, kako naj se na praznovanja pripravijo verniki ter kdaj in kako naj ga tudi obhajajo.

Moram pa priznati, da sem se z naslovom tega prispevka morda malce tudi pošalila ali kako naj rečem, vzela sem ga, ker je resnično ta poved tako sestavljena, da popolnoma zaobjame pomen praznikov za nas kristjane. Hkrati pa je to ravno tista izjava, ki jo izreče Aron, ko postavi oltar pred zlato tele. Izvoljeno ljudstvo si hitro izbere nadomestnega boga: zlató. Pozabi oz. spreneveda se, kdo je pravi rešitelj. Mar ni tako tudi z nami? Ko se prižigajo vsepovsod lučke in razsvetljujejo temo, ko z vseh strani v nas kričijo reklamni bloki, panoji in izjave, da ne govorim – cele oddaje so v medijih o najpopolnejših darilih, gostijah, opravah in kaj vem še čem, kar je po božanstvu ekonomije nujno potrebno za pravo praznovanje, človek kaj hitro res pomisli na tisti drugi pomen besede praznik: nečistnik. Namesto da bi se izpraznili in dali mesto svetemu, si tako zabašemo notranjost z zunanostjo in materialnimi dobrinami, da prostora za Dete praktično ni več.

V adventu prižigamo lučko za lučko na spletem venčku, ki oddajajo postopoma vse več svetlobe, da končno dočakamo najjasnejšo luč – Rešitelja. Ves čas pa nam to temo, ki se tako rada naseli v človeku, prikrivajo lažne luči in blišč materializma. In mi tako lahko verjamemo tej ponarejeni svetlobi, morda tudi zato, da ne bi pogledali v lastno globino teme in tam videli vse, samo Boga ne.

»Tako govori Gospod nad vojskami: Post četrtega in post petega, post sedmega in post desetega meseca bo za Judovo hišo postal veselje, radost in vedro praznovanje, toda ljubite resnico in mir!« (Zah 8,19)

Lea Bric

Poišči praznik v vsakem dnevu!

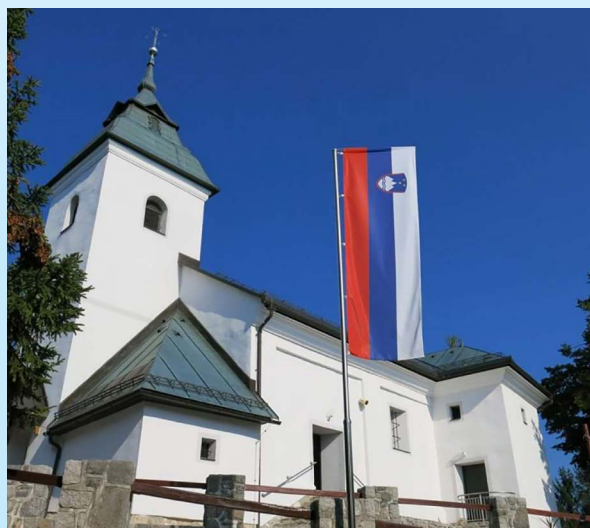
Slovar slovenskega knjižnega jezika ima pod geslom »praznik« zapisano: »dan, ko se navadno ne dela, posvečen kakemu pomembnemu dogodku ali spominu nanj ... dan posvečen spominu na ...npr. osebo iz cerkvene zgodovine ... dan, ki je po čem tak kot praznik.«

Slovenci smo, lahko bi dejali, prazničen narod. Poznamo in praznujemo praznike, ki se praznujejo v svetovnem merilu (npr. novo leto, valentinovo, ...), pa takšne, ki so značilni za katolike (božič, velika noč, sv. trije kralji, svečnica, binkošti, veliki šmaren ...). Pri slednjih je zanimivo, da verske praznike praznujejo tudi ljudje, ki jim vera ne pomeni veliko. Kar nekaj praznikov imamo vezani na Slovenijo kot državo (slovenski kulturni praznik, dan državnosti, dan samostojnosti ...), sledijo pa še občinski, krajevni, domači, osebni ... skratka, lahko bi dejali, da Slovenci (podobno kot mnogi narodi) najdemo vzroke za praznovanje v marsičem.

Zakaj sploh praznovati, bi se lahko vprašali? Hkrati pa se najbrž zavedamo, da nas rdeče obarvani dnevi na koledarju razveselijo. Prazniki so tisti, ki nam lepšajo vsakdan, že tisočletja napolnjujejo človekovo življenje in nam ga hkrati tudi razbremenjujejo; s tem življenje osmišljajo in hkrati lajšajo ter harmonizirajo. Četudi smo po značaju bolj resni, bi bilo

narobe, če poznali in prakticirali samo delo. Pridnost, delavnost, vztrajnost, zavzetost so vrline, ki govorijo o našem odnosu do dela in praznovanja, in ta odnos mora biti uravnotežen. Kot pri vsem drugem je tudi na področju prazničnega in vsakdanjega pretiravanje slabo. Deloholiki – kot se imenujejo ljudje, ki so zasvojeni z delom – imajo težave pri določanju meje, kdaj so utrujeni in izčrpani ter ne morejo več optimalno delovati. Značilna vedenja takih ljudi so: rajši vsako stvar naredim sam, kot da bi prosil za pomoč; vedno se mi mudi in tekmujem s časom; postanem nemiren, ko moram čakati na koga ali ko kakšna stvar traja predolgo; podcenjujem pomen rojstnih dni, prijateljskih srečanj, obletnic in praznikov, pozabim na to; preživim več časa na delu kot v socialnih aktivnostih, ukvarjanju s hobiji in pri zabavi; težko se sprostim, če ne delam; nadaljujem z delom, ko moji sodelavci nehajo delati. Takšna vedenja vodijo v stres, izgorelost in zasvojenost.

Lepo je odkriti, da je pravzaprav Bog izumil počitek in določil praznovanje, da je ob delu bistveni del našega življenja. Samo na prve strani Svetega pisma je treba pomisliti, kjer je v dnevih stvarjenja ustvarjen tudi počitek. In se zraven spomniti, da je sobota – sabbath (in z njo počitek) bila skozi vso zgodovino

Dela prosti dnevi v letu 2023

nedelja 1. 1. Novo leto	ponedeljek 2. 1. Novo leto	sreda 8. 2. Prešernov dan	nedelja 9. 4. Velika noč	ponedeljek 10. 4. Velikonočni ponedeljek
četrtek 27. 4. Dan upora proti okupatorju	ponedeljek 1. 5. Praznik dela	torek 2. 5. Praznik dela	nedelja 25. 6. Dan državnosti	torek 15. 8. Marijino vnebovzetje
torek 31. 10. Dan reformacije	sreda 1. 11. Dan spomina na mrtve	ponedeljek 25. 12. Božič	torek 26. 12. Dan samostojnosti in enotnosti	

judovstva ena od temeljnih zapovedi. To, da je Bog počival, ne more pomeniti, da se je po delu utrudil, ker je pač Bog, torej je upravičeno domnevati, da ima počitek in z njim praznovanje bistveni pomen za človekovo življenje. Da bi resnično zagotovili človeku premor od dela, je v 2 Mz sobotni dan zapovedan za vse ljudstvo. Stvari, da bi lahko soboto praznovali, je bilo treba pripraviti že dan prej, da bi bil oddih res zaščiten. Za kršitev te zapovedi je bila določena najstrožja kazen – smrt (2 Mz 31,14-15).

Ponekod je tako rigorozno držanje postave bilo v nasprotju z Jezusovim učenjem in pogosto ga v evangelijih najdemo, ko se ne strinja s farizeji, da je sobota nad človekom (npr. Mr 2,27).

Najti torej pravo mero med praznovanjem, ki je namenjeno slavljenju Boga in zahvaljevanju Bogu za vse, s čimer nas obdarja ter vese-ljačenjem in lenobo na eni ter deloholizmom na drugi strani, je naloga, s katero se mora

spopasti vsaka generacija posebej. Kot tudi s tem, da najdemo in praznujemo nove praznike, hkrati pa, da ohranjamo stare. Čeprav se pri slednjem pogosto zgodi, da so prazniki, ki so se najprej razvili v religioznem okolju in kažejo na človekov odnos do presežnega in do soljudi, danes v sodobnem času in načinu življenja marsikje izgubili pomen in globino. »Praznovalci« tako velikokrat pozablja(m) o na vsebino in s(m)o osredotočeni le na zunanji blišč. Včasih se zdi, da se prazniki imenujejo prazniki zato, ker (nas) praznijo.

In ker so pred nami božični prazniki, je tukaj nekaj nasvetov, kako jih preživeti, da bodo prijetni in nam bodo v korist:

- Vzemi si čas za premislek, pogovori se z ostalimi, kaj ti prazniki pomenijo, česa se veseliš, kako si jih praznoval včasih, kaj ti prinašajo sedaj.
- Moli in pojdi v cerkev - dovoli, da te nago-vorijo božična besedila in znamenja. Naj ti ne uide resnični pomen božiča.
- Preživi čas z družino in prijatelji. Pojdi z njimi tudi ven, v naravo in bodite aktivni.
- Najdi čas za peko in kuhanje - piškoti, ki si jih naredil sam, so lahko tudi krasno darilo.
- Ob vseh dobrotah, ki jih boš dobil, ne po-zabi na hvaležnost in na tiste, ki nimajo ter jim po svojih zmožnostih pomagaj.
- Začni novo tradicijo v krogu, kjer živiš. Pa lepe in blagoslovljene praznike želim.

Fani Pečar

Ti daješ meni prav vse!

Sem sestra Ana, frančiškanka Marijina misionarka. Da sem danes tu, kjer sem, se je treba pomakniti tja, kjer se je vse začelo. Vse pa se je začelo leta 94 (in še mnogo mnogo prej), ko sem v družini Šuštar zaživela kot šesti otrok. Družina je bila tisti prostor, kjer sem skupaj z bratcem in sesticami, kot smo se imenovali, odkrivala svet vere, molitve, igre, prepiranja in odpuščanja, zamere in veselja in vsega, kar sodi zraven. Na poti prepoznavanja duhovnega poklica mi je pomagal zgled staršev, ki sta na prvo mesto dobesedno postavila družino in vero. V ljubezni do nas, otrok, ju nista omejevala ne mnenje družbe, ne minimalni prihodki, ne kakršne koli druge materialne težave. Mami mi je za vsak rojstni dan zaželela to, kar se ji je zdelo najpomembnejše: da bi v življenju izpolnila Božjo voljo. Ta njen refren se mi je usedel v male možgane in njena želja je postala tudi moja, čeprav nisem imela pojma, kaj to pomeni. V najstništvu pa je me je ta stavek vedno bolj začel ključvati. Bog, kaj si resnično želiš od mene? In sem z Njim sklenila dogovor: jaz sama si želim moža in kopico otrok, v upanju, da je to tudi Njegova želja, zraven pa tiho, da skoraj ne bi opazil mojih besed, dodala: če me pa slu-

čajno (ampak reeees slučajno!) želiš za sestro, sam poskrbi za to. V ta namen ne bom molila, lahko ti pa dovolim, da to sam zrihtaš (kako usmiljena drža!). In sem začela moliti tisto znano molitev »za dobrega moža«. A vprašanje Božje volje mi tako zelo ni dalo miru, da sem po prvem letniku faksa leta 2014, na romanju za mlade v Assisi, res že obupano vprašala brata kapucina, kako neki naj vem, kaj Bog hoče od mene. »Da boš srečna,« mi je odgovoril. »Najbolj srečna pa boš tam, kjer boš najbolj ljubila.« O! Super. Tabela s plusi in minusi za in proti posvečenemu/poročenemu življenju je bila hitro izpolnjena. Toda nič ni pretehtalo ... S srcem, polnim duhovnih, globokih in radostnih vtisov, sem dan po Assisiju za en mesec odšla na Poljsko na poletno šolo poljskega jezika. Milo je rečeno, če preprosto rečem, da si tja nisem želela, a moja gorenjska vest mi ni dovolila, da bi izpustila brezplačno priložnost, ki se mi je ponujala. Tako sem se za en mesec nastanila v Cieszynu, kjer sem skupaj z Njim nadaljevala poglavje, ki se je začelo v Assisiju. V bolečini, ki sem jo nosila v srcu, v hrepenenju in vprašanjih, joku in dvomih sem se srečala z Njegovim pogledom. S pogledom, ki spreminja. Med odmori sem namreč »bežala« iz družbe in iskala mesto, ki sem ga vedno znova našla v cerkvi. Tam sem se počutila doma. In tam, pred Njim, mi je Beseda sama odprla resnico o Njem: 1 Kor 13 in Jezus v adoraciji pred mano, mi je dal jasno vedeti, da je On tista ljubezen,

ki je potrpežljiva, čaka name, me poslušaj, si me želi, je zame pripravljena narediti vse itd. »Ti daješ meni prav vse! Tudi jaz želim živeti Zate in svetu govoriti o Tvoji ljubezni!« je bila misel, skoraj pesem srca, ko sem se vračala domov v Slovenijo - trdna odločitev, da Mu želim dati svoje življenje. Na kakšen način? Sámó se mi je odgovarjalo: bodi sestra. Po zgledu sv. Frančiška in Marije. V tej odločitvi sem na filofaksu končala prvo stopnjo, nato pa vprašala fmm, če me sprejmejo k sebi. In 11. 9. 2016 so mi

odprle svoja samostanska vrata! Za soseda sem dobila Najboljšega in prav On me je vodil vse do prvih zaobljub, ki sem jih pred tremi leti izrekla na Poljskem v Łabuniach. Z vsako lepo umetnostjo se odkrije delček Njegove lepote in v verzih indijskega pesnika Tagoreja sem že takrat našla svojo molitev, ki me spremlja vse do sedaj:

Naj me ostane samo toliko, da te bom lahko imenovala svoje vse.

Naj ostane samo toliko moje volje, da te bom lahko čutila okoli in okoli, te našla v vsaki stvari in ti vsak trenutek darovala svojo ljubezen.

Naj me ostane samo toliko, da te ne bom mogla nikoli zatajiti.

Naj ostane samo toliko mojih spon, da bom zvezana s tvojo voljo, in tvoj načrt bo uresničen v mojem življenju – in to so vezi tvoje ljubezni.

s. Ana Šuštar

Poslanica svetega očeta Frančiška za 37. svetovni dan mladih

20. november 2022

praznik Kristusa, Kralja veseljstva

»Marija je vstala in se v naglici odpravila« (Lk 1,39)

»Marija je vstala in se v naglici odpravila« (Lk 1,39)

Dragi mladi! Tema Svetovnega dneva mladih v Panami je bila: *»Glej, Gospodova služabnica sem, zgodi se mi po tvoji besedi«* (Lk 1,38). Po tem dogodku smo nadaljevali svojo pot do novega cilja – Lizbone 2023 – in pustili, da v naših srcih odzvanja nujno Božje povabilo, naj *vstanemo*. Leta 2020 smo premišljevali o Jezusovi besedi: *»Mladenič, rečem ti, vstani!«* (Lk 7,14). Lansko leto nas je navdihoval lik svetega apostola Pavla, ki mu je vstali Gospod rekel: *»Vstani! Postavljam te za pričo tega, kar si videl«* (prim. Apd 26,16). Na razdalji, ki nam še manjka, da bi prispeli v Lizbono, bomo hodili skupaj z Devico iz Nazareta, ki je takoj po oznanjenju *»vstala in se v naglici odpravila«* (Lk 1,39), da bi šla pomagat sorodnici Elizabeti. Skupni glagol treh

tem je *vstati*, izraz, ki – to je dobro omeniti – privzema tudi pomen »vstati«, »prebuditi se v življenje«.

V zadnjih, zelo težkih časih, v katerih človeštvo, ki ga je že preskušala travma pandemije, trpinči drama vojne, Marija vsem, zlasti pa vam, mladim, kot ste vi, ponovno odpira pot bližine in srečanja. Upam in močno verjamem, da bo izkušnja, ki jo bo veliko od vas doživelo v Lizboni avgusta prihodnje leto, predstavljala nov začetek za vas, mlade, in z vami za vse človeštvo.

Marija je vstala

Marija bi se po oznanjenju lahko osredotočila sama nase, na skrbi in strahove, ki so posledica njenega novega stanja. Toda ne, popolnoma zaupa Bogu. Raje misli na Elizabeto. Vstane in gre ven, na sončno svetlobo, kjer je življenje in gibanje. Kljub temu, da je angelovo pretresljivo oznanilo izzvalo »potres« v njenih načrtih, se mladenka ne pusti ohromiti, saj je v njej Jezus, moč in vstajenje. V sebi že nosi žrtvovano, vendar vedno živo Jagnje. Vstane in se odpravi, ker je prepričana, da so Božji načrti najboljši možni načrt za njeno življenje. Marija postane Božji tempelj, podoba Cerkve na poti, Cerkve, ki gre ven in začne služiti, Cerkve, ki je nosilka Veselega oznanila!

Doživljati navzočnost vstalega Kristusa v svojem življenju, srečati ga »živega«, je največje duhovno veselje, eksplozija luči, ki nikogar ne more pustiti »nepremičnega«. Takoj nas spravi v gibanje in spodbudi, da to novico poneseimo drugim, da izpričamo veselje nad tem srečanjem. To je oživljalo naglico prvih učencev v dnevih, ki so sledili vstajenju: »Hitro sta zapustili grob in s strahom ter velikim veseljem stekli sporočit njegovim učencem« (Mt 28,8).

Pripovedi o vstajenju pogosto uporabljajo dva glagola: *zbuditi* in *vstati*. Z njima nas Gos pod spodbuja, da gremo na svetlo, da se Mu

pustimo voditi, da bi šli preko praga vseh naših zaprtih vrat. »To je pomembna podoba Cerkve. Tudi mi kot Gospodovi učenci in krščanska skupnost smo poklicani, da hitro vstanemo, da bi vstopili v dinamiko vstajenja in se pustili voditi Gospodu po poteh, ki nam jih želi pokazati« (Homilija na praznik svetega Petra in Pavla, 29. junija 2022).

Gospodova Mati je vzor mladim v gibanju, ne nepremičnim pred ogledalom, da bi gledali svojo podobo ali »ujetim« v mreže. Vsa je usmerjena navzven. Je velikonočna žena, v trajnem stanju izhoda, izhoda iz sebe proti velikemu Drugemu, ki je Bog, in proti drugim, bratom in sestram, predvsem najbolj potrebnim, kot je bila sorodnica Elizabeta.

...in se v naglici odpravila

Sv. Ambrož Milanski v komentarju k Lukovemu evangeliju piše, da se je Marija v naglici napotila proti gorovju, »ker je bila vesela obljube in si je želela pobožno opravljati službo z navdušenjem, ki je izhajalo iz njenega notranjega veselja. Kam bi sedaj, polna Boga, lahko pohitela, če ne navzgor? Milost Svetega Duha ne vključuje počasnosti«. Marijina naglica je zato prizadevnost za služenje, za veselo oznanilo, za pripravljen odgovor na milost Svetega Duha.

Marija se je pustila nagovoriti potrebi njene ostarele sorodnice. Ni se umaknila, ni ostala ravnodušna. Bolj je mislila na druge kot na samo sebe. In to je njenemu življenju dalo dinamičnost in navdušenje. Vsak izmed vas se lahko vpraša: kako se odzivam na potrebe, ki jih vidim okoli sebe? Ali takoj pomislim na opravičevanje, da bi

se izmaknil, ali pa me začne zanimati in se dam na voljo? Seveda ne morete rešiti vseh problemov sveta. Morda pa lahko začnete pri tistih, ki so vam najbližje, pri vprašanih vašega področja. Nekoč so Materi Tereziji rekli: »Kar delate je samo kapljica v ocean«. Ona pa je odgovorila: »Toda če tega ne bi storila, bi ocean imel eno kapljico manj«.

Ob konkretni in nujni potrebi je treba delovati v naglici. Koliko ljudi na svetu čaka na obisk nekoga, ki bi poskrbel zanje! Koliko ostarelih, bolnikov, zapornikov, beguncev potrebuje naš sočutni pogled, naš obisk, brata ali sestro, ki bi šla preko ovir brezbriznosti!

Kakšne »naglice« ženejo, dragi mladi? Ob čem začutite spodbudo k gibanju, tako da vam ne uspe ostati pri miru? Mnogi, ki so jih prizadele resničnosti kot so pandemija, vojna, prisiljena migracija, revščina, nasilje, podnebne katastrofe, si postavljajo vprašanje: Zakaj se mi to dogaja? Zakaj ravno meni? Zakaj sedaj? Zato je osrednje vprašanje našega bivanja: *za koga sem jaz?* (prim. Po sinodalna apostolska spodbuda Kristus živi, 286).

Naglica mladenke iz Nazareta je značilna za tiste, ki so od Gospoda prejeli izredne darove in ne morejo drugače, kot da jih delijo z drugimi, da iz njih prekipeva neizmerna milost, ki so jo doživeli. To je naglica tistih, ki potrebe drugega znajo postaviti nad svoje potrebe. Marija je primer mladega človeka, ki ne izgublja časa z iskanjem pozornosti ali privolitve drugih – kot se dogaja, kadar smo odvisni od »všečkov« na *druženih omrežjih* – ampak se zgane, da bi poiskala najbolj pristno povezavo, povezavo, ki izhaja in srečanja, iz medsebojne podelitve, iz ljubezni in iz služenja.

Od oznanjenja dalje, odkar je prvič odšla obiskat svojo sorodnico, Marija ne neha hoditi skozi prostore in čase, da bi obiskala svoje otroke, ki potrebujejo njeno pozorno pomoč. Naša hoja, če v njej prebiva Bog, nas vodi naravnost k srcu vsakega našega brata in sestre. Koliko pričevanj prihaja do nas od ljudi, ki jih je »obiskala« Ma-

rija, Jezusova in naša Mati! Na kolikih odročnih krajih zemlje je Marija skozi stoletja s prikazanimi ali posebnimi milostmi obiskala svoje ljudstvo! Skoraj ni kraja na tej zemlji, ki ga Ona ne bi obiskala. Božja Mati hodi med svojim ljudstvom, gnana od pozorne nežnosti in prevzema skrb za stiske in nezgode. Kjer koli je njej posvečeno neko svetišče, cerkev ali kapela, se tja zgrinjajo njeni otroci. Koliko izrazov ljudske pobožnosti! Romanja, praznovanja, prošnje, sprejemanje podob v domovih in toliko drugih, so konkretni primeri živega odnosa med Gospodovo Materjo in njenim ljudstvom, ki obiskujeta drug drugega.

Dobra naglica nas priganja kvišku in k drugemu

Dobra naglica nas vedno priganja kvišku in k drugemu. Obstaja pa tudi naglica, ki ni dobra, kot na primer naglica, ki nas vodi k površnemu življenju, da vse sprejemamo z lahkomiselnostjo, brez zavzetosti in pozornosti, ne da bi zares sodelovali pri tem, kar delamo; naglica, ko živimo, študiramo, delamo, obiskujemo druge ne da bi to delali z glavo in še manj s srcem. To se lahko zgodi v medosebnih odnosih: v družini, ko nikoli ne poslušamo zares drugih in jim ne posvečamo časa; v prijateljstvih, ko pričakujemo, da nas bo nek prijatelj zabaval in se odzval na naše potrebe, takoj pa se mu izogibamo in gremo k nekomu drugemu, če vidimo, da je v krizi in da nas potrebuje; in tudi v čustvenih odnosih, med

zaročenci, le malo jih ima potrpljenje, da se dodobra spoznajo in razumejo. Isto zadržanje imamo lahko v šoli, na delu in na drugih področjih vsakdanjega življenja. Vendar pa vse te stvari, ki jih preživimo v naglici, težko obrodijo sad. Nevarno je, da ostanejo nerodovitne. Takole beremo v Knjigi Pregovorov: »Zamisli pridnega prinašajo vedno dobiček, kdor je zaletav, pa je vedno v pomanjkanju« (21,5).

Ko Marija končno prispe v Zaharijevo in Elizabetino hišo, se zgodi čudovito srečanje! Elizabeta je na sebi doživela čudežen Božji poseg, ki ji je dal sina v visoki starosti. Imela bi vse razloge, da bi najprej spregovorila o sami sebi, vendar ni polna sebe, pač pa odprta, da sprejme mlado sorodnico in sad njenega telesa. Brž ko je zaslišala njen pozdrav, je bila Elizabeta napolnjena s Svetim Duhom. Ta presenečenja in vdori Duha se zgodijo, ko živimo resnično gostoljubnost, ko v središče postavimo gosta in ne sami sebe. To vidimo tudi v Zahejevi prigodi. V Luku 19,6 beremo: »Ko je Jezus prišel na tisti kraj, je pogledal gor in mu rekel: ‚Zahej, hitro splezaj dol, danes moram namreč ostati v tvoji hiši‘. In takoj je splezal dol in ga z veseljem sprejel«.

Marsikomu izmed nas se je že zgodilo, da nam je Jezus nepričakovano prišel naproti, ko prvič v njem doživimo bližino, spoštovanje, odsotnost predsodkov in obsodb, usmiljen pogled, ki ga nismo nikoli srečali v drugih. Pa ne samo to, čutili smo tudi, da Jezusu ni dovolj, da nas gleda od daleč, ampak je želel biti z nami, želel je deliti svoje življenje z nami. Veselje tega doživetja je zbudilo v nas naglico, da bi ga sprejeli, nujnost, da bi bili z njim in ga bolje spoznali. Elizabeta in Zaharija sta sprejela v goste Marijo in Jezusa! Od teh dveh ostarelih ljudi se naučimo, kaj pomeni gostoljubje! Svoje starše in stare starše, pa tudi najstarejše člane vaših skupnosti vprašajte, kaj zanje pomeni biti gostoljubni do Boga in do

drugih. Dobro vam bo delo prisluhniti izkušnji tistih, ki so bili pred vami.

Dragi mladi, čas je, da v naglici odidemo h konkretnim srečanjem, k resničnemu sprejemanju drugačnih od nas, kot se je zgodilo med mlado Marijo in ostarelo Elizabeto. Samo tako bomo premagali razdalje med generacijami, med družbenimi razredi, med etničnimi skupnostmi, med vseh vrst skupinami in kategorijami ter tudi vojne. Mladi so vedno upanje nove edinosti za razdrobljeno in razdeljeno človeštvo. Vendar le pod pogojem, če imajo spomin, samo če poslušajo drame in sanje starejših. »Ni naključje, da se je vojna vrnila v Evropo v trenutku, ko izginja generacija, ki jih je doživljala v preteklem stoletju« (Poslanica za 2. svetovni dan starih staršev in ostarelih). Potrebna je zaveza med mladimi in starejšimi, da ne bi pozabili pouka zgodovine, da bi presegli polarizacijo in skrajnosti tega časa.

Ko je sv. Pavel pisal Efeženom, je razglasil: »Zdaj pa ste v Kristusu Jezusu vi, ki ste bili nekoč oddaljeni, postali po Kristusovi krvi bližnji. Kajti on je naš mir, on, ki je iz obeh napravil eno, s tem da je podrl steno pregrade, to je sovraštvo, v svojem mesu« (2,13-14). Jezus je Božji odgovor na izzive človeštva v vsakem času. In ta odgovor Marija nosi v sebi, ko gre Elizabeti naproti. Največji dar, ki ga Marija da ostareli sorodnici, je v tem, da ji je prinesla Jezusa. Seveda je tudi konkretna pomoč zelo dragocena. Nobena stvar

pa ne bi mogla napolniti Zaharijeve hiše s tako velikim veseljem in s tolikšnim smislom, kot Jezusova navzočnost pod srcem Device, ki je postala tabernakelj živega Boga. V tistem gorskem okolju je Jezus samo s svojo navzočnostjo, ne da bi rekel eno samo besedo, povedal svoj prvi »govor na gori«. S tem molče oznanja blagor majhnim in ponižnim, ki zaupajo v Božje usmiljenje.

Moje sporočilo za vas, mlade, veliko sporočilo, katerega nosilka je Cerkev, je Jezus! Da, On sam, njegova neskončna ljubezen do vsakega izmed nas, njegovo odrešenje in novo življenje, ki nam ga je dal. In Marija je vzor, kako sprejemati ta neizmerni dar v vaše življenje in posredovati ga drugim, ko tudi sami postanemo nosilci Kristusa, nosilci njegove sočutne ljubezni, njegovega velikodušnega služenja trpečemu človeštvu.

Vsi skupaj v Lizbono!

Marija je bila dekle, kakor mnogi izmed vas. Bila je ena izmed nas. Tako je o njej pisal škof Tonino Bello: »Sveta Marija, [...] dobro vemo, da ti je bilo dodeljeno pluti po odprtem morju. Toda če te prisilimo, da jadraš ob obali, to ni zaradi tega, ker bi te hoteli skržiti na raven naše male obalne plovbe. Pač pa zato, ker ko te vidimo tako blizu obrežja našega malodušja, lahko doumemo, da smo tudi mi poklicani, da si tako kot ti upamo na oceane svobode« (Marija, žena naših dni, San Paolo, Cinisello Balsamo 2012, 12-13).

S Portugalske je, kot sem omenil v prvi poslanici te trilogije, v 15. in 16. stoletju veliko mladih – vključno s številnimi misijonarji – odšlo v neznane svetove tudi zato, da bi delilo svojo izkušnjo Jezusa z drugimi ljudstvi in narodi (prim. Poslanica Svetovnega dneva mladih 2020). In to deželo je Marija na začetku 20. stoletja želela obiskati na poseben način, ko je iz Fatime vsem rodovom poslala močno in čudovito sporočilo Božje ljubezni, ki kliče k spreobrnjenju, k resnični svobodi. Vsakemu in vsaki izmed vas ponavljam svoje toplo povabilo k sodelovanju na velikem

medcelinskem romanju mladih, ki bo doživelo svoj vrhunec v Svetovnem dnevu mladih v Lizboni prihodnje leto v avgustu. Spominjam pa vas tudi, da bomo 20. novembra, na praznik Kristusa Kralja, obhajali Svetovni dan mladih po krajevnih Cerkvah, ki so raztresene po vsem svetu. S tem v zvezi je nedavni dokument Dikasterija za laike, družino in življenje – *Pastoralne smernice za obhajanje Svetovnega dneva mladih po krajevnih Cerkvah* – lahko v veliko pomoč za vse, ki delujejo v pastoralni mladih.

Dragi mladi, sanjam, da boste na Svetovnem dnevu mladih lahko ponovno doživeli veselje srečanja z Bogom ter z brati in sestrami. Po dolgih obdobjih oddaljenosti in osame, bomo v Lizboni z Božjo pomočjo ponovno skupaj odkrili veselje bratskega objema med ljudstvi in med generacijami, objema sprave in miru, objema novega misijonskega bratstva! Naj Sveti Duh v vaših srcih prižge željo po tem, da bi vstali, in veselje, da hodimo skupaj, v sinodalnem slogu, ko zapustimo lažne meje. Sedaj je čas, da vstanemo! Vstanimo v naglici! Kot Marija nosimo v sebi Jezusa, da bi ga posredovali vsem! V tem čudovitem obdobju vašega življenja pojdite naprej, ne zavračajte tega, kar Duh lahko stori v vas! Iz srca blagoslavljam vaše sanje in vaše korake.

Rim, Sv. Janez v Lateranu, 15. avgust 2022,
praznik vnebovzvetja Blažene Device Marije.

Francišek

Praznovanje in hrepenenje

Hrepenenje po božiču

Decembrski čas je poseben zaradi božičnega pričakovanja in praznovanja Jezusovega rojstva. Božič je praznik, ki ga različno občutimo glede na to, kaj v tistem obdobju napolnjuje naše misli. Morda tudi vsak božič občutimo drugače. Mediji nam kažejo podobo božičnega praznovanja, ki v središče postavlja obloženo mizo in izraze ugodja na obrazih – seveda zaradi toplega vzdušja in povezanosti. Oglasi in prizori čarobnega božiča v nas zbujaajo hrepenenja po bližini in obilju, slutiti nam dajejo, kakšna bi morala biti videti izpolnitev hrepenenj. Nekaj v nas se oglasi: »Tudi jaz bi tak božič«.

(Ne)uresničitev hrepenenj

Če se nam zdi, da je sporočilo medijev o čarobnem božiču prazno, nas prizori božične idile jezijo ali pa vsaj motijo. Toda – ali ni idila v resnici nekaj napolnjujočega? Nismo vsi veseli obilja in dobre hrane? Ali niso veseli obrazi najbližjih znak toplih odnosov, ki si jih vsi želimo? Ne moremo zanikati, da ne hrepenimo prav po vsem tem; po bližini in obilju. Problem pa je, da mediji v resnici dajejo zavajajoče sporočilo. Uporabijo naša hrepenenja, ampak ne usmerjajo k pravi

izpolnitvi. Njihova teza je: »To, po čemer hrepeniš, lahko kupiš.« Kažejo nam, česa si želimo, ampak ponudijo slepo bližnjico do izpolnitve, vsiljujejo potrošniško logiko in kot odgovor na naša hrepenenja servirajo podobo materialne preskrbljenosti.

Teologija telesa

Zdi se, kot da se vedno znova ujamemo v boj med duhovnim in telesnim. In kristjani bi morali zagovarjati, da mora duhovno zmagati, kajne? Ne. Duh ni bojevnik nad telesom, telo pa se ne bi smelo boriti proti duhu. Teologija telesa Janeza Pavla II. sviri pred dualistično miselnostjo, da lahko o duhu

in mesu, o duši in telesu govorimo kot o dveh ločenih entitetah. Bog si je človeka zamislil kot telesno, duševno in duhovno bitje, dal mu je dostojanstvo svojega otroka. Po izročilu v Genezi vemo, da je Adam hitro ugotovil, da se razlikuje od ostalih bitij in med njimi ni našel sebi enakega. Pomislimo – duhovno bitje, Bog, človeka ne ustvari samo kot duhovnega, ampak mu da telesno podobo. Bog je stvarnik, mojster, gospodar, arhitekt in oče človeškega telesa. Vanj je dahn timer svojega duha¹ in ga proglasil za »dobrega«. Če zavržemo svoje telo, ki je prav tako Božja podoba, še nismo bližje Bogu. Naše telo pričuje o Bogu, ki ga je ustvaril. Če zavržemo umetnino, blatimo umetnika in če zavržemo telo, žalimo Boga. Življenja, ki ga imamo v minljivem telesu, ne

moremo živeti drugače kot po telesu, ne moremo ga živeti samo v duhovni dimenziji – in prav tako si je zamislil Bog.

Trenutek milosti

Ko se zavemo, kakšno dostojanstvo je dano telesu, ki je tudi več kot telo, mu začnemo priznavati pomembno vlogo pri odrešenju. Mali Jezus je prišel na svet kot dojenček, kot nežno in krhko človeško bitje, hkrati pa Močni Bog². Velikonočnega vstajenja pa tudi ne bi bilo, če ne bi Jezus »dal življenja« in umrl kot človek za nas. Bog se je z nami srečal v telesni podobi in zaradi tega ni bil nič manj Božji. Telo ni nič manj Božje od duha. Kako lahko ta spoznanja vključimo v pripravo na božič?

Če smo hkrati telesna, duševna in duhovna bitja, bo naša priprava najboljša, če bo ustrezala naši naravi čim bolj celostno. Ni dovolj, če vso pozornost namenimo duhovni pripravi in ostali bomo prazni, če zadostimo le telesu. V božični čas vstopimo kot človek, dovolimo si sprejeti enako, kar je sprejel sam Jezus – preprosto biti človek. Tukaj in zdaj, takšen, kakršen sem, sem človek in sem Božji. S človeško naravo sprejem tudi napor, ki je nujen, da se bližam izpolnitvi svojih hrepenenj. Prazniki so lepa spodbuda, da vložimo nekaj truda in prenesemo napor, ki je potreben, da ob svojih hrepenenjih ne ostanemo prazni.

Pripraviti prostor Bogu

Kako torej v svoji telesno-duševno-duhovni naravi pripraviti prostor Bogu? »Naj ne govorim jaz, ampak spregovori Ti,« je klic preproste molitve, s katero lahko začnemo. Če želim narediti prostor Bogu v svojem neurejenem življenju, se moram odpovedati vsaj delčku tistega, kar je glasnejše od Boga. V trušču ne slišimo niti svojega bitja srca, kako bi lahko govorili z Bogom? Njegova beseda ni le glas, ampak je močna navzočnost, ki

prinaša mir. »Nemirno je naše srce, dokler se ne spočije v tebi!« je zapisal sv. Avguštin. Za začetek se torej poskusimo malce ustaviti. Slišati je enostavno, ampak za današnjega človeka srednjih let, ki skrbi za družino in hodi v službo, ali pa za aktivnega človeka sploh, je to velika odpoved. Vse naše obveznosti so nujne in celo bolj nujne od tega, da živimo kot človek. Živimo kot samooklicani heroji ljudstva, ki so stalno na vpoklicu in nimajo časa, da bi sploh pomislili, čigavi heroji so. Koga rešujemo in kakšni so sadovi našega norenja za obveznostmi? V času priprave na praznike si dovolimo občutiti stisko tega, da smo samo ljudje. Samo človek sem in to je dovolj. Moja prizadevanja, ki povozijo mojo lastno človečnost, so prazna. »Kdo izmed vas pa more s svojo skrbjo podaljšati svoje življenje za en sam komolec?« nas sprašuje Jezus, ki nas zelo dobro pozna (Mt 6,27).

Naši najbližji

Telesno, duševno in duhovno se združuje v občestvu, v skupnosti ljudi in Boga. Kristus je glava Cerkev, Cerkev pa je njegovo telo. Združeni smo v občestvu, kjer imamo na voljo vse za polno življenje. Potrebujemo drug drugega in ne moremo biti izpolnjeni brez Boga. Združenost v duhovnem, duševnem in telesnem pa na poseben način odseva mož in žena. Mož in žena sta lahko kar najbolj celostno povezana, če se ne odrečeta kateri od teh treh razsežnosti. Spolni odnos lahko povezuje vse tri, lahko je višek odnosa med

možem in ženo, ker izraža »vsa sem tvoja, ves sem tvoj«.

Praznovanje postane resnična izpolnitev, če zmoremo upoštevati, kdo smo, in razumemo, kako se prepletajo telesna, duševna in duhovna dimenzija. Božič lahko postane praznovanje duhovnega (zahvala Bogu in zaupanje v njegovo delovanje), telesnega (veselje ob dobri hrani, ambientu, dotiku bližnjega) in duševnega (povezanost in občutek sprejetosti, zaželenosti med bližnjimi).

Ni vsak dan praznik in tudi mi ne zmoremo kar naprej praznovati; vse ima svojo mero. Izkoristimo čas, ki je namenjen praznovanju, in se na to tudi pripravimo. Praznovanje prinaša posebno izpolnitev, ki bi jo bilo škoda izpustiti – sploh zato, ker je dobra spodbuda, da naredimo kaj zase in za druge.

Mihaela Lozar

Inštitut
Integrum

Naše delo z ubogimi

Naš brat Dominik je o osebni izkušnji dela z ubogimi spregovoril na tretjem programu nacionalnega radija, radija Ars. Tu je nekaj povzetkov ter poudarkov, ki jih je imel v svojem dialogu na temo ,ubogih‘.

Povezovalc na radiju Ars: „Kot kapucinski brat se trudite živeti po zgledu Svetega Frančiška, delati dobro in se približati vsakemu človeku. Del vašega vsakdanjika pa je prav prostovoljno delo, v katerega ste vključeni v Župnijsko Karitas in hišo Ljub-Hospica. Torej vi ste tako rekoč, lahko tisti, ki prinaša nekaj lepega, da ubogemu, nemočnemu neko upanje, spodbudne besede, voljo...“ Ali bi nam zaupali, kako poteka vaše delo?“

br. Dominik Papež: „Ob torkih se srečujem dopoldne najprej z umirajočimi v hiši Ljub-Hospica. Zjutraj tako najprej hranim umirajoče, jim strežem. Nato pa se z njimi pogovarjam o njihovih življenjskih vprašanjih, vprašanjih o Bogu, vprašanjih kako bo, ko bodo umrli, jih tako rekoč duhovno spremljam. Dostikrat sem ob njih preprosto prisoten v tišini in molim zanje. Umirajočemu se zbuja mnoga čustva. Najbolj ga je strah, da bi ga pustili samega in da bi umiral v groznih bolečinah. Predhodna molitvena priprava je zato izrednega pomena, da tem ki odhajajo, lahko prinašam Jezusovo veselje in upanje. V hiši si želimo, da umirajoči živijo kar se da aktivno do konca svojega življenja in da v njih zbudimo občutek, da so ljubljene, zaželeni in hoteni, da živijo svoje življenje do konca. To poslanstvo je zelo težko. Je pa hkrati lepo, saj sem napolnjen z mnogimi življenjskimi zgodbami vseh teh bratov in sester iz različnih veroizpovedi, ki se mi zaupajo. Veste, danes se smrti bojimo, jo porivamo na rob. V resnici pa so to največji

¹ Gospod Bog je iz zemeljskega prahu izoblikoval človeka, v njegove nosnice je dahnil življenjski dih in tako je človek postal živa duša. (1 Mz 2,7)

² Kajti dete nam je rojeno, sin nam je dan. Oblast je na njegovih ramah, imenuje se: Čudoviti svetovalec, Močni Bog, Večni Oče, Knez miru. (Iz 9,5)

trenutki človeka, saj človek dozoreva v času poslavljanja za večnost.

Popoldne ob torkih pa se srečujem na Župnijski Karitas z brezdomci in tistimi, ki s svojimi sredstvi težko shajajo skozi mesec. Pri nas lahko dobijo kuhan in suh obrok hrane, stvari za osebno higieno, spodnje perilo in rabljena oblačila, pa tudi čevlje. V to nas je vključenih kar nekaj prostovoljcev, ki se trudimo, da bi prinašali tem ljudem novo upanje in veselje. Jaz se v delilnici suhih obrokov ves čas trudim, da bi deljenje hrane izgledalo kot nekakšna zabava. Če bi nas obiskali, bi dejansko slišali veliko smeha. To osebe, ki prihajajo k nam zelo sprosti.

Ob sredah popoldne pa k nam na Župnijsko Karitas prihajajo družine v stiski, katerim razdeljujemo hrano za pomoč od Evropske Unije. Večkrat se srečamo z ljudmi, ki jim taka oblika pomoči res veliko pomeni, zato so zares hvaležni.“

Povezovalc: „Torej imate, imate dokaj pestro delo tako znotraj Župnijske Karitas, kot tudi v hiši Ljub-hospica. Vsako od njiju terja veliko mero dobre volje in požrtvovalnosti. Tudi Jezus je imel stik z bolnimi in trpečimi in uči nas, da moramo biti dobri s tistimi, ki potrebujejo našo pomoč. To so na nek način tudi tiste kreposti, ki vodijo vas in vaše brate. To veselo oznanilo, kakor ga je prinašal že Jezus Kristus, tudi Vi prenašate med njih v vsakdanjem življenju.

Jezus je na revne in uboge gledal, kot na zelo pomembne mozaikne skupnosti. Imel je drugačen pristop, evangelijski pristop, ki je bližje človeku. Sam celo pravi na nekem mestu, da »imamo uboge vedno med seboj, Njega pa ne.« (Mr 14,7). S tem sicer poudari, da je Bog na prvem mestu, takoj za njim pa so ubogi. Tako poudarja velik pomen ubogih, da se moramo zavedati prisotnosti teh ljudi v svetu, jih sprejeti in jim pomagati. Bi nam izpostavili ali predstavili še katerega evangelijskih odlomkov?“

br. Dominik Papež: „Mogoče me to spomni na Jezusovo pripoved o revnem Lazarju, ki je prosil pred Bogatinovimi vrati za drobtinice kruha. Bogatin v Lazarju ni prepoznal Božjega obličja vse svoje življenje in ni delil z njim od svojega bogastva. Šele ko je umrl se je spomnil na Lazarja, a takrat je bilo že prepozno. Vrgli so ga zato v večni ogenj, ker ni videl sobrata na cesti, da bi mu pomagal. Jezus s tem zares opozarja na resnost situacije. Veste v hospicu sem se naučil, česa si nebi želel na smrtni postelji. Moram vam povedati, da bogastvo, ki smo si ga nakopičili s pohlepnim življenjem nam ne predstavlja nobene varnosti ob smrtni uri. Običajno, ko bogate osebe vse prepíšejo na svoje potomce, jih nihče več noče priti pogledat. Kupi denarja, ki ga nekje tiščimo na skrivnem za našo varnost nas ne povezujejo v odnose. Prav dobrotelost nas dela odprte za drugega, pa tudi zmernost. Zato predlagam da se oprimemo zdravlja proti pohlepu, to je dobrotelosti, ki nas bo naučila ljubiti drugega, brez obsojanja. Bog nas uči ljubiti brezpogojno. Frančišek bi rekel: »Ko dajem svoje imetje revežu, pravzaprav vračam sposojeno lastnino nazaj Gospodu.« Čas je torej za vračanje. Vsaj nekaj tega, kar od Gospoda prejemamo, moramo iz hvaležnosti da imamo, podariti naprej.“

br. Jožef Mezeg

Kaj in kako?

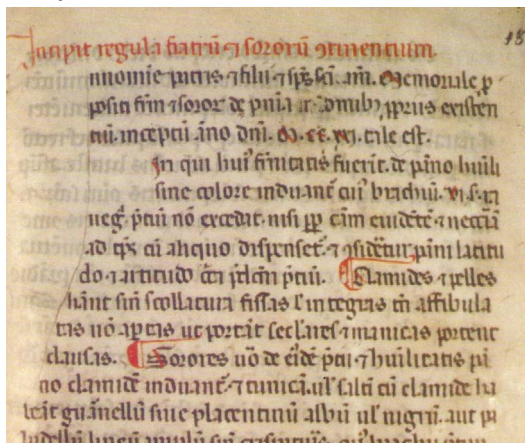
Kratek naslov je le krajša oblika mojega razmišljanja o tem kaj oz. katere praznike sta praznovala sv. Frančišek in sv. Klara ter kako so ta praznovanja izgledala. Moram reči, da sem precej presenečena ugotovila, da vodilo Frančiškovim manjšim bratom in Klarina oporoka ubogim sestrām zelo malo omenjata praznovanja. Kadar pa praznovanja so omenjena, je v ospredju priprava na praznik. Telesna in duhovna priprava v obliki posta, spovedi, razmišljanja o prazniku.

Tudi Vodilu bratom in sestrām OFS praznovanje ni niti enkrat omenjeno. Ampak to nikakor ne pomeni, da ne praznujemo ali da tega ne bi smeli. Praznik imamo pravzaprav kristjani vsako nedeljo. Vsako nedeljo nam je dana priložnost, da podoživimo velikonočno skrivnost z obhajanjem svete evharistije. O obhajanju le te, pa najdemo v Vodilu in Generalnih konstitucijah bratov in sester OFS zelo veliko zapisanega. Lepo spodbudo najdemo tudi v Katekizmu Katoliške cerkve: »Nedelja je najodličnejši dan liturgičnega občestva, ko se verniki zberejo, da se ob poslušanju Božje besede in z udeležbo pri evharistiji spomnijo

trpljenja, vstajenja in poveličanja Gospoda Jezusa ter se zahvalijo Bogu, ki jih je prerodil za živo upanje po vstajenju Jezusa Kristusa od mrtvih.« Na mestu je spodbuda ali opomnik, da nedelja ni zgolj ura pri sveti maši temveč celoten dan.

Imamo pa bratje in sestre OFS, ki živimo v tem času, še dodaten privilegij praznovanj. Namreč Frančiškovo delovanje in dogodki, ki so se zgodili v njegovem času in še danes močno nagovarjajo ljudi, so se dogajali pred osemsto leti. Že nekaj let praznujemo posamezne spomine. Ravno lani smo se spomnili Memorable propositi. Je pomemben dokument, ki smo ga dobili od svetega sedeža v 13. stoletju. Gre za prvi dokument navdiha, ki so ga dobili spokorni bratje, predhodniki Frančiškovega svetnega reda in ki lahko navdihuje tudi danes.

V prihodnjih letih naš čaka še nekaj prelomnih obletnic; praznovanje Božiča v Grecciu, prejem Kristusovih ran na gori La Verna in nenazadnje spomin na njegovo smrt. Vsi dogodki in obhajanja, ki se bodo odvila v tem času nas naj nagovarjajo k spreobračanju in poglobljanju naše osebne vere. Rast vere pa naj nas spodbuja k biti zgled in priče Kristusa v svetu.

Mojca Špende

Črni petek

Čisto navadno petkovo jutro je bilo, vsaj tako se je zdelo. Oglasi, ki jih na poti v in iz službe slišim na radiu, so opozarjali tudi na to, da je pred nami črni petek. To je petek po zahvalnem dnevu, ki ga praznujejo v ZDA. Čakam, da še tega uvedemo, ker žal je resničnost tega trenutka taka, da mnogi ne vedo, da imamo zahvalno nedeljo, ki je prav to – zahvala za vse, kar nam je dano, podarjeno in od letos vem, da bi morali biti hvaležni tudi za to, kar nam je odvzeto.

Vračam se k čisto navadnemu petkovemu jutru. Na zadnjem semaforju pred gimnazijo sem slišala prometno informacijo, da je cesta Godešič – Jeprca zaprta v obe smeri zaradi prometne nesreče. Joj, oče je peljal mami na pregled v Ljubljano, menda nista ... To je bila prva misel, želela sem jo pregnati. Toda ko sem se ustavila na parkirišču, sem videla neodgovorjen klic, bil je oče, vedela sem ... Ja, bila sta udeležena v prometni nesreči, v kateri je voznik nasproti vozečega avtomobila zaspal. Utrujen se je vračal iz nočne službe in zaspal, zgodilo sem mu je nekaj, česar ni načrtoval, še manj želel.

Sledil je trenutek hude bolečine, ki sem jo začutila v prsih, lovljenja sape, čeprav sem imela občutek, da me bo zadušilo. Stopila sem v zbornico, kjer sem skupaj z ljudmi, ki jih poznam komaj dva meseca in pol, in se popolnoma zlomila. Kolegica je šla takoj brez besed v razred namesto mene, dve drugi sodelavki sta sedeli poleg mene, me poslušali, mi prinesli kozarec vode ... Nisem bila sama, še manj osamljena, a vendarle čisto prežeta s strahom.

Mami je odpeljal rešilec, na urgenci je bila na opazovanju, oče je v skrbi zanjo na sebe pozabil in vztrajal, da je dobro, dokler ni popustil adrenalin in sem še njega odpeljala na

urgenco. Ko sva čakala, sem opazovala ljudi – poškodovanega mladega moža, ki je imel ob sebi prijazno ženo; starejšo gospo, ki je bila ljubezniva do svojega moža na invalidskem vozičku; sina, ki je pripeljal poškodovanega očeta; mladi sestri, ki sta prijazno ogovarjali starejšega bolnika in ga peljali na oddelek ... Koliko čudovitih ljudi je danes okrog mene, me je prešinilo in res me je preplaval trenutek neskončne hvaležnosti. Tudi in predvsem zato, ker bi bilo lahko vse čisto drugače. Vedela sem, da so bili ta dan in tisti trenutek, ko je počilo, vsi Angeli varuhi v Retečah, saj ob tako razbiti pločevini sicer udeleženci ne bi bili živi oziroma lažje poškodovani. V črnino vsega dogajanja je posvetil žarek Svetlobe, saj sem imela resnično pristen občutek, da me obdajajo drobi ljudje, da nam je skupaj lepo, da je življenje v resničnem svetu lepše kot tisto, ki nam ga kažejo mediji in socialna omrežja.

Naslednji dan je bilo namreč žalostno, ko sem pod objavo o nesreči na lokalnem portalu brala komentarje. Če smo mislili, da so sramotilni stebri stvar preteklosti in srednjega veka, se motimo – socialna omrežja so polna krivičnih sodb, obtožb, nepremišljenih besed. Ljudje komentirajo celo nesreče, ja, celo to. A lepo je bilo, ko je povzročitelj pozvonil in prišel vprašat, kako sta starša. Skupaj smo spili kavo, še enkrat v hvaležnosti, da so živi.

Po tem črnem petku vem, da je čas največ, kar imam, da so najbolj pomembni tisti ljudje, ki so ob meni, da je vse, kar smo in imamo krhko, da danes si, jutri te lahko več ni. V tem zavedanju v svoje življenje vnašam spremembe. In v neskončni hvaležnosti, da me On v težkih časih ves čas nosi na rokah.

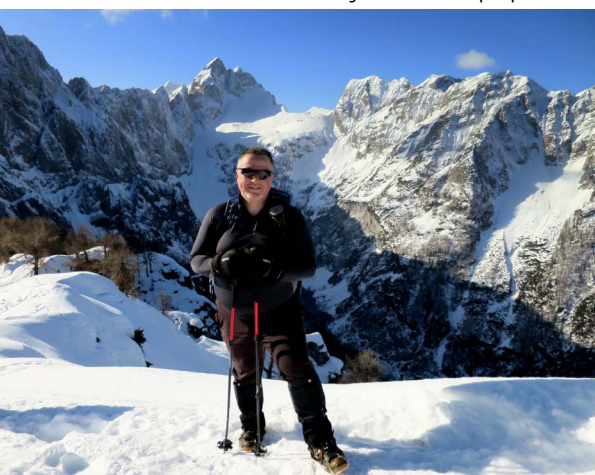
Mateja Feltrin Novljan

Slemenova špica (1911 m)

Naj najprej spomnim, da je zelo priporočljivo za zimske vzpone v hribe opraviti kak tečaj zimskega gibanja v gorah, ki jih prirejajo v tem času mnoga planinska društva. Tam se naučimo tehničnih stvari (uporaba derez, cepinov ...), in varnega gibanja pozimi, predvsem glede snežnih plazov. Brez teh znanj se v zimske hribe nikar ne odpravljajmo. Tu pa se spomnimo samo dveh osnovnih zimskih pravil: nikoli iti sam pozimi v hribe in hoditi pozimi le tam, kjer smo pred tem poleti že bili.

S tem v mislih se danes ozrimo proti Slemenovi špici, ki je eden izmed zelo popularnih vrhov tako poleti kot pozimi. Razlogi so preprosti: gre za dostojno visok vrh v osrčju Julijskih Alp, ki sam na pogled ni izrazit, je pa izreden razglednik, do katerega pridemo hitro in z malo napora po nezahtevni poti z visokega izhodišča, do katerega se pripeljemo z avtom. Poglejmo si to malo podrobneje: najbolj popularno izhodišče za Slemenovo špico je gorski prelaz Vršič, ki pa je večino zime zasnežen, splužijo ga običajno šele v februarju ali marcu, odvisno od razmer. Včasih je splužen tudi samo z ene strani (običajno iz Kranjske gore). Začetek poti na Slemenovo špico je na Vršiču slabše označen, poteka pa prečno po pobočju Šitne glave in je običajno shojena kmalu po sneženju. Po pol

Razgled s Slemenove špice proti Jalovcu

Vrh: **Slemenova špica** (1911 m)

Izhodišče: **Vršič** (1611 m)

Čas vzpona: **2 uri**

Čas sestopa: **1.5 ure**

Višinska razlika po poti: **350 m.**

Zahtevnost: **nezahtevna označena pot**

Škrlatica ob sončnem zahodu

ure hoje se nahajamo na prevalu Vratca, kjer bi šli levo proti Hanzovi poti na Malo Mojstrovko, mi pa nadaljujemo naravnost, nekaj malega se tudi spuštimo in kmalu pridemo vse do roba doline Tamar, kjer je potrebno nekaj pazljivosti. Pot se občasno vzpenja in nekaj spušča, zadnji del pa sledi vzpon do mesta, kjer so poleti jezerca, vedno pa čudovit razgled na Jalovec. Za vzpon na sam vrh od tam potrebujemo samo še nekaj minut.

Slemenova špica je odličen razglednik: vse okoli nas občudujemo Julijske velikane, najbolj seveda Jalovec. Ste pozicije je najlepše oblike, tako zelo očara, da je Planinska zveza Slovenije v svoj grb dala Jalovec in ne Triglav. Vidimo pa na desni celoten greben Ponc, po njimi dolino Tamar ter Planico, levo od Jalovca pa občudujemo steno Mojstrovk, še bolj levo pa v daljavi Škrlatico in Špik.

Če bi si slučajno privoščili (raje poleti kot pozimi) pričakati sončni zahod na Slemenovi špici, bi lahko doživeli od kod Škrlatici njeno ime. Sončni zahod jo pogosto objame v škrlatne barve in tega pogleda ne pozabimo nikoli.

Čeprav tu predstavljam Slemenovo špico kot zimsko destinacijo, pa je seveda zelo primerna tudi za poleti, tudi za družinski izlet, ima pa eno slabo lastnost: običajno na njej ne bomo sami, včasih pa zna biti celo zelo oblegana.

br. Matej Nastran

S poti po Afriki

Velikokrat sem si želela iti v Afriko. Nekoč sem celo napisala pismo neki redovni skupnosti v Italijo in prosila, če me sprejmejo. Pa so sestre, ki so imele misijone v Afriki, odgovorile, da sem že misijonarka z vsem, kar delam, naj pa prej še končam šolo. Drugi so mi govorili, da je misijon tudi v mojem kraju.

Želja pa se je še vedno tiho oglašala. Tako sem se nekega poletnega dne javila na oglas v Družini, ki vabil prostovoljce v misijon v Etiopiji. Odpisal mi je pater Jože Andolšek, ki živi in deluje v Avstriji. Že skoraj 40 let pomaga revnim ljudem v Etiopiji. Ko sem mu povedala, da bi najraje delala z otroci v sirotišnici, me je povezal s skupnostjo sester v Adis Abebi, ki so me gostoljubno sprejele. Pri njih sem ostala en teden. Vsak dan sem spremljala sestre po njihovih opravkih. Obiskale smo njihov vrtec, center za promocijo žensk, bolnico, veliko tržnico, nekaj cerkva, knjigarne, trgovine, prodajalno kave, sedež salezijanske skupnosti, se peljale mimo parlamenta, hotelov, nebotičnikov in šle pogledat tudi barakarska naselja. Šokirana sem bila ob pogledu na množico beračev, slepih, hromih, starih in tudi otrok, ki so prosjačili na ulicah in tam tudi spali. Tisti teden sem se vsak večer skrila v kapelo in jokala. Ko smo bile doma, pa sem se jim pridružila pri vsakdanjih opravilih. Zapisala sem si tudi vsa njihova imena in nekaj osnovnih besed. Starejše sestre sicer odlično obvladajo tudi italijanščino, mlajše pa znajo angleško, toda med seboj se pogovarjajo v njihovih jezikih – teh je, skupaj z dialekti, v Etiopiji kakih 200, saj v tej ogromni državi živi vsaj 80 različnih narodov in etničnih skupnosti. Ščasoma sem ugotovila, da vsaka sestra zna vsaj tri, pa tudi več različnih jezikov. Tudi pisava je nekaj posebnega, obsega čez 200 znakov. Uradni jezik je amharščina, ki je semitski jezik. Težko se ga je naučiti, saj nekatere besede sestavljajo skoraj sami soglasniki, nekaterih glasov pa mi v naši fonetiki niti ne poznamo.

Ponoči se skorajda ni dalo spati – pa ne zaradi vročine. Adis Abeba leži nad 2000 m višine in tam skoraj vedno piha. Noči znajo biti hladne, dnevna temperatura pa je znosna. Vsak večer pa do ranega jutra je iz sosednje diskoteke donela glasba. Sestre so rekle, da je bilo vča-

sih še huje, saj je bilo v tisti ulici kar sedem diskotek. Ob zori se najprej oglasijo ptiči, potem ulični psi, koraki so vedno gostejši, odpirajo se trgovine, neskončne kolone vozil napolnijo ceste.

Tako sem bila kar vesela, ko sem se znašla v veliko manjšem mestu na severu. Čeprav je tudi to imelo več kot 10 tisoč prebivalcev, je delovalo bolj kot nekakšna panonska vas, z eno glavno cesto in več stranskimi ulicami. Nekaj večjih stavb (hoteli, banke, tu in tam še vila kake bogatejše družine) je štrlelo iznad nizkih hiš, narejenih iz kamna ali palic in blata, ometanih in prepleksanih v žive barve. Po cesti se bazadžem - trikolesnikom, ki služijo kot taksi, kdaj pridruži kak večji avto, kombi ali kamion, pa še kaka oslovska vprega, bivol ali drugo govedo, čreda koz ali kamel. Na vozovih se prevažajo vse, od poljskih pridelkov do omar in zabojev kokakole. Ob cesti so v skromnih barčkah na nizkih plastičnih stoli raznih barv sedeli v glavnem moški in pili kavo. Kovinski kontejnerji so služili kot trgovine za vse mogoče izdelke, jogije iz pene, plastične posode, čevlje, oblačila, gospodinjske pripomočke, sadje, zelenjavo. V »šiviljski četrti« so prodajali tudi blago, krojači pa so šivali kar na ulici.

Sester je bilo tu manj in vzdušje bolj domače. Imele so vsaka svojo zadolžitev: na poljih in v hlevu, v vrtcu, šoli, bolnici in sirotišnici. Skrbele so za skoraj 30 osirotelih deklic, starih od dve do 18 let. Otroci ostanejo sirote iz več razlogov. Lahko mama umre na porodu zaradi zapletov, podhranjenosti, bolezni ali ker je premlada in njeno telo še ni pripravljeno na porod. Po vaseh so še v

navadi dogovorjene poroke in kako deklico poročijo s precej starejšim moškim. Včasih gresta starša narazen, ker sta premlada ali se ne razumeta. Lahko gre za nasilje v družini, alkoholizem, revščino, duševno bolezen, nesrečo, smrt, posilstvo, zanemarjanje otroka. Tudi otroci s posebnimi potrebami se znajdejo v sirotišnicah. Starši so revni, morajo delati, nimajo časa, ne znajo ravnati s takim otrokom ali se ga sramujejo.

Deklice spijo v veliki sobi na pogradih. Vsaka starejša deklica kot mama skrbi za eno od mlajših – jo umiva, oblači, dela kitke, pregleduje zvezke. Zjutraj gredo najprej v cerkev, potem pa v šolo. Po kosilu pišejo naloge in se učijo na dvorišču ali v učilnici, zvečer se zberejo pri majhni kapelici sredi dvorišča in molijo, potem se še malo igrajo in pojejo ob udarcih na boben. Ob sobotah pometajo dvorišče, čistijo in pospravljajo, perejo, se skopajo in spletejo nove kitke. Zvečer pripravljajo pesmi za nedeljsko mašo. Mašo darujejo patri kapucini, ki čisto blizu sester vodijo sirotišnico za fante.

Pater Andolšek me je očitno predstavil sestram kot umetnico. Tako sem dobila prvo zadolžitev – za šolo sem risala plakate. Ravnateljica mi je dala učbenike (natisnjene v Indiji) za angleščino. Na plakate sem risala različno sadje, živali, oblačila, pohištvo, posodo, zelenjavo, drevesa, vozila... in zraven dopisala angleško besedo. Bližal se je Božič in prosile so me, naj izdelam še krila za angele in okraske za dvorano, kjer bo praznovanje. Najprej sem risala na mizi pred šolo, potem pa na terasi pred svojo sobo. V sosednjih sobah so stanovale tri Italijanke, dve upokojeni medicinski sestre in ena zdravnica. Z eno od njih sva še danes skoraj vsak dan v stiku preko WhatsAppa. Na žalost si zdaj ne izmenjujema več dobrih novic, saj že dve leti v velikih skrbih spremljava vojno.

Tri deklice so na poti iz vrtca domov šle mimo naše stavbe. Ustavile so se, od daleč opazovale, plašno pomahale in šle naprej. Sestro sem vprašala, zakaj ne pridejo k meni. Rekla je: »Ti moraš prva iti k njim!« Tako sem nekega večera pokukala skozi okno sobe, kjer so se učile. Opazile so me in mi pomahale: »Come, come!« Stopila sem v učilnico in rekle so, naj sedem na klopi. Potem so mi kazale zvezke in knjige, govorile in se sme-

jale vseprek. V roke so mi dale svinčnik in kos papirja in rekle, naj rišem. Tako sem začela risati njihove obraze, kitke, postavo, oblačila. Skušala sem ujeti značilnosti, kar mi seveda ni vedno uspelo. Ena drugi so kazale risbe in se hihitale. Njihove črne oči so gledale v moje. Led je bil prebit.

Odslej so vsak dan v prostem času skoraj vse prišle na našo teraso. Dala sem jim papir in barvice, naj rišejo. Potem so se igrale, plesale in pele, dokler jih ni prišla iskat sestra. Nekega dne sem jim razdelila čopiče in tempera barvice in ker nisem imela več papirja, mi je sestra dala veliko kartonaste embalaže. Razrezala sem jo na manjše kose. Barvale so tako zavzeto, da jih je bilo veselje gledati. Potem smo umetnine razstavile na dvorišču in si jih ogledovale.

Prostovoljke in sestre smo skupaj zajtrkovalle, kosile in večerjale, pile kavo, delale, hodile k maši, se pogovarjale, načrtovalle, praznovalle. Z njimi sem si ogledala bolnišnico, šla sem tudi na kmetijo in se naučila sekati bambus. Ob nedeljah popoldan je sestra, ki je največ skrbela za otroke, priredila tombolo. Nagrade so bile zelo skromne. Zbrale smo denar in punčkam kupile božična darila. Kako so bile vesele! Še bolj pa so bile vesele ročno izdelanih punč, ki mi jih je pomagala šivati moja nova prijateljica iz Italije. Naredili sva tudi jaslice in z angelčki iz papirja okrasili še golo drevo pred sirotišnico. Na angele sem napisala imena deklic. Hodile so okrog drevesa, bile presenečene in ganjene.

Ena od deklic je imela downov sindrom. Zdravnica mi je naročila, naj se z njo še posebej ukvarjam.

Tako so sestre dovolile, da namesto v vrtcu dopoldan preživi z menoj. Skupaj sva risali, telovadili, se igrali, peli, sestavljali »puzzle« iz raznobarnih plastičnih in kovinskih zamaškov, ki sva jih našli na tleh. Ko sem odhajala, je zdravnica pripomnila, kako zelo je napredovala ta punčka.

V Etiopijo sem se potem vrnila še dvakrat. Vsakič sem ostala en mesec, pri istih sestrah, en teden pa sem bila prostovoljka še pri sestrah matere Tereze v sosednjem večjem mestu. Te so skrbele za sirote do dveh let starosti, za duševne bolnike, za odrasle s posebnimi potrebami, bolnike s tuberkulozo in aidsom. Imele so tudi vrtec. Takrat sem na svoje oči spoznala, kakšna sreča je, da so na svetu sestre, ki skrbijo za vse ljudi, ki jih družba zavrže. Katolikov je v Etiopiji malo, okrog 4% prebivalstva, vodijo pa vsaj 50% dobrotelnih ustanov. Res se mi zdi škoda, da v državi, kjer je večina ljudi še vedno revnih poljedelcev, kjer umirajo zaradi bolezni, ki se jih da preprečiti s cepljenji, tolikokrat prihaja do medetničnih konfliktov in vojn.

Ko sem prišla tretjič, je bilo v sirotišnici nekaj novih deklic. Bile so z juga, kjer je prišlo do spopadov. Druge deklice so zrasle in se malo spremenile, nekatere so odšle naprej v šole ali delat. Moje deklice z downovim sindromom pa niti njena mama ni več prepoznala. »Moja hčerka je postala skoraj normalna!« je rekla redovni sestri. »Govori, prej pa je nismo nikoli slišali govoriti, zna se postaviti zase, prej je bila vedno sama, zdaj pa se rada družijo«, mi je naštevala sestra. Takrat sem vedela, da moje bivanje tu ni bilo zaman. »Pridi, kadar hočeš, vedno si dobrodošla, tu je tvoj dom«, sem še slišala reči sestro, medtem ko sem opazovala, kako lepo je začela risati ta deklica s posebnimi potrebami.

Vsak dan se spomnim na sestre in deklice. Včasih me obiščejo tudi v sanjah. Sirot, kot so one, je zdaj zaradi vojne na tisoče. Če bi želeli pomagati ali postati botri, se lahko obrnete na Misijonsko središče v Ljubljani (missio@rkc.si) ali na patra Andolška (andolsek@gmx.at), vašega odziva bo vesela tudi suor Grata (suorgrata@orsolinegandino.it) iz matične hiše (<http://www.orsolinegandino.it>). Hvala in lepe praznike!

Špela Pahor

Srečanje članov narodnega sveta OFS z brati kapucini

17. oktobra 2022 je v Štepanji vasi v Ljubljani pri bratih kapucinih potekal študijski dan z naslovom »Z roko v roki po poti svetega Frančiška« na temo skupne poti prvega in tretjega Frančiškovega reda. Srečanja s kapucini z območja Slovenije sta se udeležila brat Tomaž Potokar in sestra Emina Mulalić iz narodnega sveta OFS. Po uvodnem pozdravu in skupni molitvi k Svetemu Duhu je sledila kratka predstavitev stanja OFS na mednarodni ravni s strani brata Tomaža, na ravni Slovenije s strani sestre Emine in na ravni kolegija duhovnih asistentov narodnega sveta OFS s strani brata Jožka Smukavca OFMCap.

Brat Tomaž in sestra Emina sta nato bratom kapucinom predstavila želje OFS v odnosu do prvega Frančiškovega reda (franciškanov, minoritov in kapucinov). V luči tega, da gre za red znotraj iste Frančiškove družine, so želje v smeri (še) večje domačnosti in (tudi molitvene) povezanosti med prvim in tretjim Frančiškovim redom. Da bi se še bolj medsebojno spoznali in še bolj vzljubili. Da bi bili še bolj odprti drug do drugega, v stalnem dialogu oziroma pogovorih, v katerih bi si lahko tudi vse povedali. Da bi še naprej skupaj duhovno rasli in si še bolj medsebojno pomagali. Želja, da bi vsi skupaj bolj ozavestili, da sta oba reda skupaj na poti in da bi na tej skupni poti tudi skupaj iskali Božjo voljo. Člani OFS so namreč podaljšana roka prvega reda in lahko pridejo do ljudi v svetu, do katerih prvi red ne

more priti. OFS je kot ogledalo oziroma odsev prvega reda. Želja, da bi prvi red še bolj spodbujal bratstvo OFS k rednemu zakramentalnemu in molitvenemu življenju ter k ljubezni do Božje besede oziroma evangelija. Da bi si skupaj še bolj prizadevali za odprtost do vseh ljudi, ne glede na katerokoli osebno okoliščino, tako da bi se lahko vsi ljudje počutili v OFS sprejeti in ljubljene, takšni kot so, dragoceni, bratje in sestre. Da bi bili vsi duhovni asistenti OFS določeni, ker bi vodstvo to prepoznalo kot njihovo poslanstvo in ker ljubijo OFS, nikoli pa proti njihovi volji ali morda zato, ker ne bi imeli drugih obveznosti ali skupin. Izražena je bila tudi prošnja prvemu redu za pomoč pri oživitvi ugaslih krajevnih bratstev OFS, Frančiškovih otrok in mladine oziroma povabilo k skupnemu iskanju Božje volje.

Brat Tomaž in sestra Emina sta se iz srca zahvalila bratom kapucinom za lepo povabilo in bratsko srečanje, za vse duhovne asistente in vse brate kapucine, katerim je OFS blizu, tudi če morda niso duhovni asistenti. OFS prejema veliko Božje milosti po molitvah in darovanju prvega reda. Velik Božji dar sta drug drugemu.

Na koncu so bili bratje kapucini povabljeni, da spregovorijo o tem, kaj jim osebno pomeni OFS in kako vidijo skupno pot prvega in tretjega Frančiškovega reda oziroma izzive na tej poti. Iz njihovih pričevanj je bilo začititi, da imajo lepe izkušnje z OFS in da ga imajo radi, da jim OFS pomeni obogatitev ter medsebojno duhovno rast, da so člani OFS pogosto najtesnejši župnijski sodelavci ... Izražene so bile želje, da bi OFS postal integralni del samostana, po skupnih molitvah brevirja, skupnih obedih, skupni internetni strani za vse Frančiškove redove, večji medijski pokritosti mednarodnih dogodkov, da bi imeli enkrat letno večdnevno skupno srečanje, ki bi zaobjelo čim več ljudi in jih navdušilo za zgled svetega Frančiška, da bi bil OFS zraven tudi npr. pri misijonih ...

Zelo lepo in bratsko srečanje v Gospodu se je zaključilo z zelo okusnim skupnim obedom.

V veliki hvaležnosti Bogu, Mariji in svetemu Frančišku za brate kapucine in da smo Frančiškova družina.

Emina Mulalić

Blagoslov

V nedeljo, 4. novembra, smo v Vipavskem Križu še posebej slovesno praznovali. V času corone nismo mogli praznovati zakonskih jubilejev. Vsako leto se na ta dan zberejo jubilanti v župnijski cerkvi, kjer se skupaj zahvalimo Bogu za prehojeno pot. Pa ne vsi, ampak samo tisti, ki imajo okroglo obletnico. Saj vemo, da so tiste okrogle še bolj pomembne. So priložnost, da se za skupno pot zahvalimo Bogu in zakonci tudi drug drugemu. Zanimivo je bilo, da je kot zadnji par prišel par, ki se je poročil pred dvema mesecema in pol. Mama od neveste je bila povabljen, ker je imela okroglo obletnico in tako je k maši prišla tudi cela družina. Mlada nevesta je napol slišala, da so po obhajilu pred oltar povabljeni zakonci in sta kar šla. Kot ostali sta prejela rožo in tudi knjigo. Po maši smo se smejali: ne roža, ne knjiga nama ne bosta nič škodovala. Božji blagoslov pa prav tako ne. »Le kaj sva poslušala, da sva se tudi midva kar naenkrat znašla v vrsti?« Se tudi vam kdaj zgodi, da se kje znajdete, kjer še ni vaše mesto? Nič hudega, Bog vse razume, ljudje pa tudi, če se za to malo potrudimo.

Še lepša slovesnost pa se je zgodila popoldne na samostanskem vrtu. V spodnjem delu vrta imamo kapelico, kjer so včasih v njej našli senco naši redovni bratje. Ni imela oltarja, ne kipov in podob, v njej ni bilo maše. Bila pa je kot oaza na vrtu. Že pred leti je zrastle ideja, da se kapelico očisti in popravi, da bo spet kraj

molitve ali kakšnega srečanja. S tem je začel že br. Jakob, kasneje pa nadaljeval naš dobrotnik Kristjan Štor iz Ceste. Velikokrat je prišel v križ na vrt. Najprej je pomagal obnavljati zunanji zid, ob katerem je sedaj križev pot. Potem še druge zidove in tudi gredice, kjer je pridno pomagal. V sebi pa je slišal en glas, kot sv. Frančišek takrat: »Pojdi in popravi mojo cerkev«. Tudi on se je lotil in bil gonilna sila in moč, da je kapelica dobila znotraj novo podobo. Mene so naprosili, da iz Assisija prinesem kip sv. Frančiška, ki bo za to kapelo. Kar hitro sem ga našel, vendar takrat nisem v avtomobilu imel več prostora, da bi ga peljal. Obljubili so mi, da mi ga pošljejo po pošti, jaz pa sem ga že kar plačal. Ali bo prišel, ali se bo kje izgubil in poniknil, s plačilom vred? Kmalu je prišel in kar nekaj časa čakal v naši jedilnici. Kristjan je prej še moral iti na operacijo glave, za kar se je tudi goreče priporočal sv. Frančišku. Lahko rečem, da je sv. Frančišek pripomogel, da se je bila operacija uspešna. In zato smo bili še bolj veseli, da je Kristjan bil že med nami, ko smo blagoslovili obnovljeno kapelo in kip sv. Frančiška. Pa tudi nov Marijin kip krasi kapelico.

Čisto slučajno so tisti dan pri nas imeli duhovno obnovo naši bratje ponovinci, ki so jo začeli prav s to slovesnostjo. Kdo bi lahko mislil, da smo vse prej načrtovali in povabili, vendar je spet sv. Frančišek uredil, da nas je pri tem bilo več njegovih bratov.

Kadar boste prišli v Vipavski Križ, pa le pozvonite in se sprehodite do kapelice. Kristjan je poskrbel tudi za smerokaz na vrtu. Čisto na miru vas bomo pustili, da se s sv. Frančiškom pogovorite na samem...

br. Vlado Kolenko

Srečni prazniki

Prazniki. Kako zelo jih pričakujemo. Vsi radi praznujemo, še posebno, če je to družinski ali osebni praznik. Takrat je cela hiša še posebno pospravljena in čutiti je čarobno vzdušje. Miza je pripravljena in obložena s slastnimi jedmi in pijačo. Prostor napolnijo ljudje, ki so nam še posebno blizu, in pozorno oko bi lahko opazilo, kako skrita darila kukajo izza omare. Vse je pripravljeno. Praznovanje se lahko začne!

Vendar se je v resnici to praznovanje začelo že veliko prej. Koliko priprav, dela in pozornosti je bilo potrebnih. Koliko časa in truda je bilo vanj vloženega. Prevelika zagnanost in pretirana skrb pa nam lahko ukrade tisto srečo, ki nam jo praznovanje daje. Včasih je to lahko tako hudo, da se ob odhodu zadnjega gosta zasliši glas izmučene osebe, ki pravi: "Hvala Bogu, da je vsega tega konec."

Adventni čas je tu, čas vselega pričakovanja. Približuje se Jezusov rojstni dan, ulice in trgovine so že okrašene, reklame nas skušajo prepričati, kaj vse moramo še kupiti, da bomo srečni. Toda, ali se bo to zares zgodilo? Ali nam res samo še to in ono manjka za dosego obljubljenega? Priznati moramo, da je potrebno urediti naše domove, kupiti male pozornosti za obdarovanje in tudi lučke so lahko čudovit pripomoček za ustvarjanje prazničnega vzdušja. A je vse to le zunanost, ki pa ne more v polnosti vplivati na našo notranjost. Ta neskončni vodnjak lahko napolni samo Neskončni. Vsa lepota je v Njem, vsa polnost miru, sreče in ljubezni prekipava iz Njegovega srca. Njegova edina želja in hrepenenje je, da nas objame, razvaja, ljubi. Neprenehoma, noč in dan. Vse

USTAVITI SE

Kako lepo je ustaviti se!

Gospod, ustavil bi se rad prav v tem trenutku. Zakaj ves ta nemir? Čemu vse to strastno hitenje?

Ne znam se ustaviti. Pozabil sem moliti. Zdaj zaprem oči. Rad bi govoril s teboj, Gospod. Rad bi se odprl tvojemu veselju, toda moje oči nočejo ostati zaprte. Čutim, kako mi divji nemir prevzema vse telo, ki hodi sem ter tja, se vznemirja in je suženj naglice.

Gospod, prav zdajle bi se rad ustavil. Čemu ta naglica? Jaz ne morem odrešiti sveta.

Sem le kapljica vode v neskončnem oceanu tvojega čudovitega stvarstva.

Zares pomembno je le, da iščemo tvoje blagoslovljeno obličje.

Zares pomembno je, da se tu in tam ustavimo in skušamo razglasiti, da si ti veličastvo, lepota, veličina, da si ljubezen.

Nujno je, da se uklonim in dopustim, naj ti govoriš v meni.

Da živim v globini stvari in trajnem prizadevanju, da bi te iskal v molku tvoje skrivnosti.

Moje srce bije še naprej, a drugače. Ničesar ne počnem, ne vznemirjam se.

Čisto preprosto sem pred teboj, Gospod.

Lepo je biti pred teboj. Amen.

Molitev iz molitvenega priročnika Srečanje, br. Ignacia Larrañaga

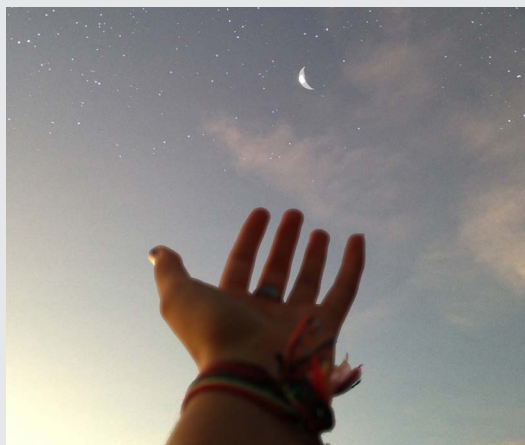
to nam je na voljo kot ljubeči dar Očeta. Da bi ga sprejeli, je potrebna samo ena stvar: pustiti se ljubiti.

Ničesar drugega nam na tej poti ni potrebno storiti. On nas ne ljubi, ker smo dobri, ali da bi to postali, ne moremo si zaslužiti ali kupiti njegove ljubezni. On ljubi zastonjsko, brezpogojno, brez meja in omejitev.

Pustiti se ljubiti ...

Kako preprosto in čudovito. Na to njegovo ljubezen lahko odgovorimo samo z ljubeznijo. A velikokrat je naša notranjost kakor razburkano morje. Strah in skrbi se dvigujejo kakor silen vihar, v katerem se naš Bog hitro izgubi. Prišel je čas, nastopil je trenutek, ko moramo temu reči: Dovolj! Ustaviti se moramo. Prepotrebno si je vzeti čas samo Zanj, ter se v molku, miru in molitvi srca predati v Njegove roke.

In glej, zvezda Njegove ljubezni je že na tvojem nebu. Potuje z neverjetno hitrostjo, za seboj pušča vidno sled. Vedno bližje je! Le kam potuje? Kam se ji mudi? Kje bo pristala?

Kako ... BUM! naravnost v tvoje srce. Trenutek tišine ... svetloba ... pesem ... mir.

Zgodil se je Božič, novo rojstvo, novo življenje. Tvoje življenje postaja praznik, saj se je vate naselil sam Bog.

Če bi se rad povzpел v višave, da bi stopil v neverjetne globine Njegove ljubezni, se lahko udeležiš Delavnic molitve in življenja. Info: dmz.si.

Stane Kobal, voditelj DMŽ

Pred vami je nova oblika naslovne strani za Molitveno navezo v FP. Vzeta je iz ovitka knjižice z istim naslovom. Oblikoval jo je kapucin br. Luka, akademski slikar. Z medaljoni je vdihnil globino povezanosti v molitvi za Dobre družine in duhovne poklice: tukaj so odrasli, invalidi, bratje kapucini, otrok v naročju mame, očetje, mladi, stari...Vse povezuje vrstica rožnega venca.

Knjižico, ki naj nam pomaga pri tej skupni molitvi je pripravil br. Primož. V Uvodu v knjižico je zapisal: V molitveni navezi vsak dan molimo Frančiškovo molitev: »O vzvišeni in veličastni Bog« in eno desetko rožnega venca. Našo molitev spremljajo tudi kratki uvodi k skrivnostim rožnega venca, ki nam pomagajo še bolj začutiti, za kaj in koga molimo.

Prenovljeni uvodi so nastajali precej časa. Pri tem je sodelovalo tudi več »glav« in src, tako tisti, ki imajo že družino, iz vrst duhovnih poklicev kakor mladih. Upam, da smo s tem dovolj široko zaslišali resnične danosti in potrebe posamezne vrste poklicnosti. Zahvaljujem se vsem, ki ste s svojimi predlogi in popravki sodelovali pri pripravi teh uvodov.

Odločitev za zakon ali odločitev za duhovni poklic je sledenje Gospodovim načrtom. Zaradi plemenitih razlogov je nekaterim namenjeno samsko življenje. Naj bo naša poživeta molitev klic k Bogu, naj tako kliče, da njegovega klica ne bi nihče preslišal. Med nami molivci naj še naprej prebujajo hrepenenje po tem, da bi v naši domovini bili dobri zakoni in družine; dobri duhovniki, redovniki in redovnice; prav tako zadovoljni in vedri tisti, ki so samski. Vsem pa naj naša molitev izprosi potrebnih Božjih darov, da bi življenje vsakega postalo pot za zorenje v svetosti, za izpolnitev našega zemeljskega bivanja in prava priprava na končni cilj vsakega človeškega življenja, ki je v večnosti. Hvala vsem, ki se nam pridružujete v Molitveni navezi.

br. Primož Kovač, provincialni minister

Kakor običajno, spoštovani bralci revije FP, dostavljam prijetno zgodbo iz ameriškega študentskega življenja, ki je polna pozitivne energije.

Nekega dne, ko sem bil v prvem letniku v srednji šoli, sem videl fanta iz mojega razreda iti domov. Ime mu je bilo Kyle. Izgledalo je, da je nesel domov vse knjige.

Mislil sem si: »Zakaj bi kdo nesel vse svoje učbenike domov v petek? Res mora biti piflar.«

Sam sem imel kar lepo splaniran vikend (žurke in

nogometna tekma z mojimi prijatelji jutri popoldan), zato sem skomignil z rameni in šel naprej.

Ko sem hodil, sem videl, da gre proti temu fantu gruča otrok. Tekli so k njemu, mu podrli vse knjige na tla in ga spotaknili, da je padel v blato. Njegova očala so poletela in videl sem, kako so pristala v travi okrog 10 čevljev od njega. Pogledal je gor in videl sem to obupno žalost v njegovih očeh.

V srcu sem čutil z njim. Zato sem tekel do njega in medtem, ko se je plazil po tleh in iskal očala,

sem videl solzo v njegovih očeh. Ko sem mu podal očala, sem rekel: »Tisti fantje so bedaki. Res bi morali odrasti.«

Pogledal me je in rekel: »Hej, hvala!«

Na njegovem obrazu je bil velik nasmešek. To je bil eden tistih nasmeškov, ki izkazujejo resnično zahvalo.

Pomagal sem mu pobrati knjige in ga vprašal, kje živi.

Kot se je izkazalo, je živel

blizu mene, zato sem ga vprašal,

zakaj ga nisem prej videl. Rekel je, da je

pred tem hodil v privatne šole.

Prej se ne bi nikoli družil s kakim fantom, ki je hodil v privatno šolo. Vso pot do doma sva šla peš in pomagal sem mu nesti nekaj knjig. Izkazalo se je, da kar zanimiv fant. Vprašal sem ga, če bi hotel z mojimi prijatelji igrati nogomet. Rekel je, da želi.

Družili smo se cel vikend in bolj, ko sem spoznaval Kyle-a, bolj mi je bil všeč (in moji prijatelji so bili istega mnenja.)

Prišel je ponedeljek zjutraj in tam je bil Kyle spet z ogromnim kupom knjig. Ustavil sem ga in rekel: »Ti si boš pa res natreniral mišice s tem kupom knjig, ki jih nosiš vsak dan!« Samo smejal se je in mi dal polovico knjig.

Skozi naslednja štiri leta sva z Kyle-om postala najboljša prijatelja. Ko sva bila zadnji letnik, sva začela razmišljati o faksu. Kyle se je odločil za Georgetown in jaz za Duke. Vedel sem, da bova vedno prijatelja, da kilometri ne bodo nikoli problem. On je želel biti zdravnik jaz pa sem ciljal v poslovne vode z nogometno štipendijo.

Kyle je bil zadolžen za poslovljni govor v našem razredu. Ves čas sem ga dražil, da je piflar. Moral je pripraviti govor za maturo. Tako vesel sem bil, da ni bilo treba meni iti na tisti oder in govoriti.

Na dan mature sem videl Kyle-a. Izgledal je čudovito. On je bil eden tistih, ki so res našli sami sebe skozi srednjo šolo. Malo je »napolnil« svojo postavo (z mišicami) in zelo dobro je izgledal v očalih. Imel je več znamenkov kot jaz in punce so ga oboževale. Tako sem bil včasih ljubosumen. Danes je bil eden tistih dni. Videl sem, da je nervozen zaradi svojega govora. Zato sem ga lopnil po hrbtu in rekel: »Hej, veliki mož, odličen boš!« Pogledal me je z enim tistih pogledov (hvaležnih) in se nasmejal. »Hvala,« je rekel.

Ko je začel svoj govor, se je odkašljal in pričel. »Matura je čas, ko se zahvalimo vsem tistim, ki so nam pomagali skozi težka leta. Svojim staršem, učiteljem, bratom, sestram, mogoče trenerju... ampak najbolj svojim prijateljem. Tukaj sem, da vam povem, da je biti nekomu prijatelj največje darilo, kar ga lahko tej osebi date. Povedal vam bom zgodbo ...«

Samo gledal sem svojega prijatelja v neveri medtem, ko je razlagal zgodbo o prvem dnevu najinega srečanja. Čez vikend se je nameraval ubiti. Govoril je o tem, kako si je izpraznil omarico, zato da njegovi mami kasneje ne bi bilo treba tega početi in nositi domov vseh njegovih stvari.

Globoko me je pogledal in mi namenil majhen nasmešek. »Hvala Bogu, sem bil rešen. Moj prijatelj me je rešil pred neizgovorljivim.«

Slišal sem vzdih, ki je potoval skozi množico, medtem ko nam je ta čeden, popularen fant razlagal o svojem najšibkejšem trenutku. Videl sem njegovo mamo in očeta kako me gledata in se mi smejeta s tistim istim hvaležnim nasmeškom. Šele takrat sem dojel globino vsega tega.

Nikoli ne podcenjuj moči svojih dejanj. Z eno majhno gesto lahko nekomu spremeniš življenje. Na bolje ali na slabše.

br. Placid Prša

Se želite pridružiti Molitveni navezi za dobre družine in duhovne poklice? Preprosto. Pišite na sedež province: **Slovenska kapucinska provinca**, Mekinčeva 3, 1000 Ljubljana; na elektronski naslov: **kapucini.provincialat@rkc.si** ali pa na spletni strani: **www.kapucini.si/poslanstvo/molitvena-naveza-za-dobre-druzine-in-duhovne-poklice/** najdete obrazec za vpis in ga izpolnite.

Charles de Foucauld

„Vesoljni brat“ Charles de Foucauld se je rodil 15. septembra 1858 v Strasbourgu. Pri šestih letih je ostal brez vernih staršev; s sestrico Marijo sta živela pri materinih starših. V srednji šoli je postal, kot je sam priznal, „popoln brezverec“. Osemnajstleten se je vpisal na vojaško akademijo Saint-Cyr. Zaradi lahkomišelnega in nerednega življenja so ga iz vojske odpustili. Nekaj zdravega pa je še bilo v njem. Raziskovanju Maroka, tedanje francoske kolonije, se je posvetil tako zavzeto, da si je prislužil odlikovanje Francoske geografske družbe in ponudbo, da se povsem posveti znanstvenemu raziskovanju. Toda takrat ga je že vabil „neznani“ Kristus. Kasneje je povedal, da je – še neveren – molil: »Moj Bog, če obstajaš, daj, da te spoznam!«

Oktober 1886 je v pariški cerkvi sv. Avguština srečal duhovnika Henrija Huvelina. Prosil ga je, naj mu pomaga spoznati krščansko vero. Modri duhovnik mu je dejal: »Prijatelj, vi niste neverni, le svojo vest morate spraviti v red!« Povabil ga je, naj najprej opravi temeljito življenjsko spoved, potem pa bosta obravnavala verske dvome. Po spovedi očiščeno srce je bilo dovzetno za vero, ki ga je vsega prevzela. »Ko sem prišel do vere, sem doumel da bom poslej živel samo za Boga.« Leta 1889 je romal v Sveto deželo, naslednje leto je vstopil v trapistovski samostan v Franciji, šest mesecev zatem pa se je preselil v samostan tega strogega reda v Siriji. Pri trapistih je ostal sedem let; ko je bil odvezan redovniških zaobljub, se je nastanil v Nazaretu kot hišni pomočnik redovnic klaris. Veliko je molil in premišljeval evangelij. Za svoje življenjsko geslo si je izbral besedi Jesus Caritas, za simbol pa srce, nad kate-

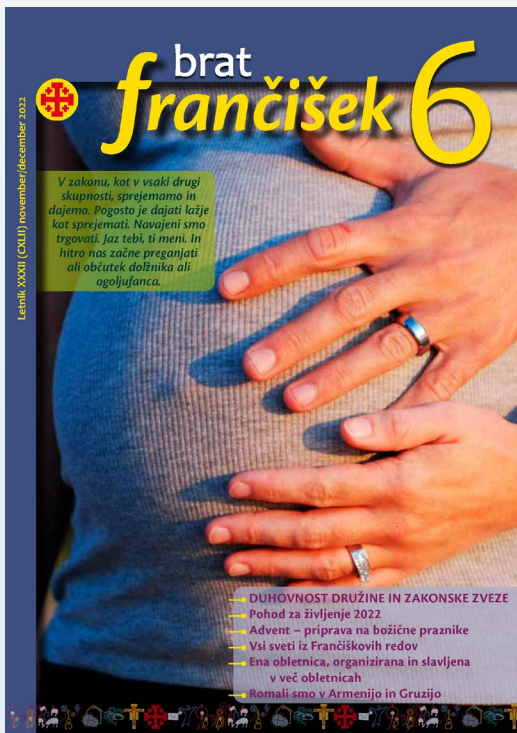
rim je križ. Na prigovarjanje svojega duhovnega očeta je 9. junija 1909 prejel mašniško posvečenje.

Srce ga je vleklo v Maroko, deželo, ki jo je pred spreobrnjenjem raziskoval. Najprej

se je ustavil v kraju Beni Abbes v Alžiriji blizu meje z Marokom. Ko mu ni bilo mogoče oditi v Maroko, je leta 1905 odšel med Tuarege, puščavsko pleme na jugu Alžirije. V puščavskem naselju Tamanrasset si je postavil skromno kočo in kapelo, kjer je sprejemal preproste Tuarege kot njihov „mali brat“. Njegov „evangelij brez besed“ je pritegnil ljudi: začutili so, da mora biti vera, ki daje človeku toliko notranje moči, prava. Vsak dan je enajst ur molil, šest ur delal in le nekaj ur spal. Naučil se je njihovega jezika in sestavil je obsežen Tuareško-francoski slovar ter objavil tri knjige tuareške poezije in proze. Ob roparskem napadu na njegovo revno, gostoljubno domovanje 1. decembra 1916 je padel pod streli. Na podlagi njegovih spisov, ki razodevajo, da je živel evangelij tako močno, da je sam postal živi evangelij, ga je papež Benedikt XVI. 13. novembra 2005 v cerkvi sv. Petra in Pavla razglasil za blaženega. Papež Frančišek pa ga je letos 15. maja (2022) razglasil za svetnika. Njegov god je 1. decembra.

Fani Pečar

**brat
francišek**
https://www.franciskani.si/?page_id=383

Gospod naj ti podari mir! Topel začetek jeseni nas je vse navdal z upanjem, da bomo lažje prestali energetske krize, ki preži nad prihajajočo zimo. Sicer nas bo v novembru grel molitveni spomin na vse pokojne soročnike, prijatelje in dobrotnike, v decembru pa molitev ob adventnem vencu.

Zadnja številka revije Brat Frančišek v tem letu je prepredena z besedili o družini in sv. zakonu. V rubriki Frančiškova duhovnost je pred nami razmišljanje Francija in Marjetke Birk OFS.

Naša evangelizacija nam prinaša katehezo o duhovnosti družine in zakonske zveze. Ne spreglejte tudi utrinkov z letošnjega Pohoda

za življenje in smernic za dobro adventno pripravo na božične praznike.

Na začetku novembra obhajamo praznik Vseh svetih, ob koncu novembra pa je praznik Vseh svetih iz Frančiškovih redov. Med znanimi člani OFS je tokrat predstavljen sv. Rok.

Rubrika Iz naših družin nam predstavi odlikovanje p. Krizologa Cimermana OFM v New Yorku, najdemo tudi zapis o Jožetu Besednjaku OFS in utrinek z romanja k zagorski Materi Božji.

800-letnice nam prikažejo smernice praznovanja za triletnje 2024-2026: Praznovanje prejema stigem, Obletnico Sončne pesmi ter Veliko noč sv. Frančiška.

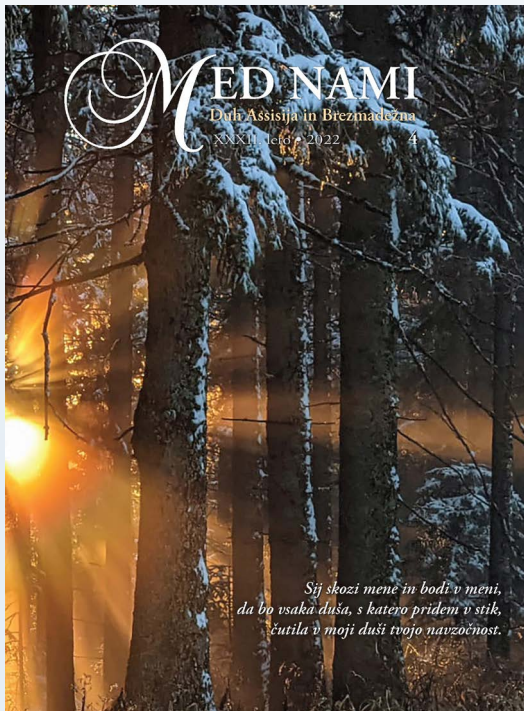
Mladi Frančišku nam odstre dogajanje na romanju v Assisi in Tednu bratstva v Logu pod Mangrtom.

Kljub molitvi za mir v Duhu Assisija, po svetu še vedno divja nemir in vojne. Rubrika Pravičnost in mir nas seznani s prizadevanji za mir v afriškem Tigraju v Etiopiji.

Poglejte, kako se je sv. Frančišek prikazal preobražen ter kako je celo odsotnim čudežno pokazal svojo navzočnost in spoznaval skrivnosti tujih src – v Vita brevior Tomaža Čelanskega.

Svetodeželska rubrika nam ponuja naslednje nadaljevanje legendarnega potopisa romanja s fičkom, najdete pa tudi utrinke z romanja v Armenijo in Gruzijo. Prijetno branje!

br. Janez Papa

Letošnja zadnja številka revije Med nami je uglasena na misel apostola Mateja Tako naj sveti vaša luč ... Res so vse vsebine nekako svetle, polne veselja in upanja.

Veliko prostora je namenjenega svetnici Luči, sveti Luciji: o njej je spregovoril avtor v rubriki Duhovni pogledi, pri Biserih molitve pa jo bomo lahko počastili z njenimi litanijami.

Avtor prispevka, ki za vsako številko v Svetem pismu skrbno poišče in poveže številna mesta ter spodbude na določeno temo, je tudi tokrat temeljito opravil svoje delo. Prav tako naš zvesti sodelavec, škof v Izmirju, ki kljub obilici skrbi in dela vedno najde čas za sodelovanje.

Tudi pogovor z družino Govedič iz Olimja, ki se je letos udeležila romanja v Assisi, bo

prinesel svetlobo v naša srca. Drugače tudi ni mogoče, saj imajo v sebi obilo ljubezni in dobrote drug do drugega in do ljudi v svoji okolici.

Luč svete Klare bo močno razsvetlila naša srca, saj bomo lahko prebrali iskrivo izpoved sester, ki ju je povsem osvojila Božja luč.

Papež Frančišek nam je v svojem slikovitem jeziku pokazal, kako naj ekonomija postne znimiva in ljudem koristna. Poglejmo!

Letošnji Assisi je, kot je videti, pustil globoke sledove v romarjih, saj so se že naslednji mesec zbrali na ponovnem srečanju in tam sta veselo utripali asiški lučki, Frančišek in Klara.

Tudi med minoriti je bilo v preteklih mesecih pestro, saj so slavili 50. obletnico obstoja slovenske province.

Naša sodelavka Neža je ponovno romala, tokrat iz Lizbone v Fatimo. Pridružimo se ji!

Nikar ne spreglejte obvestil, naši boste že datum romanja v Assisi v prihodnjem letu, za tiste, ki ostanejo na domačih tleh, pa se odpira ponudba »malega Assisija« v Piranu.

Vstopimo v revijo, polno svetlobe v besedi in sliki!

Doroteja Emeršič

Br. Anthony Kote Witah

»Govoriti o tem, kaj vse je zgodilo, je zame blagoslov, ker to so orodja, vir za deljenje«. »Prek programa 12 korakov in prek javne kuhinje prihajam k ljudem, ki so depresivni, mnogi izmed njih želijo storiti samomor. A potem slišijo mojo zgodbo, vidijo, da sem preživel, občutijo, da lahko tudi sami preživijo. In ostanem z njimi, hodim z njimi, kot brat!«

Tako, kot se sedaj sprehaja po ulicah Detroita v ZDA, je brat Anthony Kote Witah včasih tekal po raju na zemlji, južnem delu Nigerije, ob delti reke Niger. Nekoč bila tam zemlja zelo rodovitna, voda čista in polna rib, in Ogoni, temu ljudstvu pripada, so kot kristjani Bogu zelo hvaležni za to. V šestdesetih angleško krono zamenjajo domači vladarji, ki kmalu navežejo stik z naftno družbo Shell – željno nigerijskega črnega zlata pod ogonsko pokrajino. Leta 1978 nacionalizirajo naftne vire. Stroji prebodejo sestro zemljo. Ogoni temu nasprotujejo, tudi z uničevanjem naftarjeve opreme. Vlada pošlje vojsko, ki jih neusmiljeno preganja, enako varuhe okolja. V 90. letih je Shellov letni dobiček od nigerijske nafte znašal 220 – 240 milijonov dolarjev. Shell je imel nafto, vlada denar, Ogoni in druga ljudstva pa uničeno okolje, reke in zemljo, prekrite z debelo odejo olja in prahu. Neustrezno vzdrževani naftovodi so namreč puščali in nafta se je razlila naokrog, prišla v vodotoke in ekosisteme, zemljo. Tako ljudje

kot živali še danes izgubljajo bitko za zdravje in življenje. Na naraščajoče nasprotovanje je vlada odgovorila s hudim nasiljem. V devetdesetih letih so pobili tisoče Ogonov, vojska je požgala vasi in posilila ogromno žensk. »Kolibe so polili z nafto izpod naše zemlje in jih zažgali, tudi z ljudmi vred!«, pove brat Anthony. Leta 1995 je vojska kot odgovor na podane zahteve Ogonov zaprla devet izmed njihovih voditeljev, med njimi je bil najbolj znan Ken Saro Wiwa, ter jih usmrtila po montiranem sodnem procesu. Anthony, tudi sam aktivist za človekove pravice je moral skupaj s tovariši bežati. OZN jim je omogočila prebeg v Benin brez potnih listov, v prenatrpano begunsko taborišče, kjer je vladalo silno pomanjkanje. Na mesec je vsakemu pripadala le skodela riža. Razširile so se bolezni, a tudi v teh strahoti so ogonski kristjani še vedno gojili upanje. Tam je bilo veliko kristjanov, povabili so škofa, da je prišel maševat. »Prav v sredi te borbe, takrat smo najbolj hvalili Gospoda. Podnevi in ponoči smo peli kot ponoreli. Bilo je toliko energije, kot pri Pavlu v ječi, praznovali smo kot zmešani v srcu tega boja.« V begunskem centru, kjer je preživel tri leta, je bil eden izmed 16 katehetov, oznanjal je evangelij in ministriral pri mašah. Njegov stric je bil duhovnik, in takrat je prvič pomislil na duhovništvo. »Spominjam se, da bi veliko ljudi reklo mojemu stricu, ko je še živel; »Nikoli se ne boš poročil, nikoli imel otrok!« On pa bi se jim smejal in odgovoril: »Sem oče cele župnije. Zdravniki pridejo k meni po nasvet, mladi pridejo k meni, se pogovarjajo z menoj!«

»Ko je škof med duhovniškim posvečenjem name položil roke, sem razmišljal o tem, kaj je rekel stric. Potem sem imel videnje naše Gospe. Bila je noseča, potem pa je videnje izginilo. Nisem vedel, kaj sem videl, zato sem si kasneje to zapisal. Toda, ko sem spet pomislil

na to, je bila Gospa noseča, preden je rodila Jezusa. Tako je z vsemi duhovniki; tudi mi smo noseči z Jezusom. Svetu predstavljamo Jezusa. Delimo ga s svetom. To je bil moj klic, da oznanjam evangelij, prav tam, ko je škof položil name roke.« Oborožen s spominom na strica in skozi stiske in preselitvijo utrjeno vero je pristal v ZDA, kjer prek katoliških dobroteljskih organizacij ob delu končal srednjo šolo. Vpisal se je na univerzo in pomagal na predmestni župniji v Omahi. Sprva je bil del skupnosti »Priatelj Jagnjeta« v Omahi, ko je začel bivati v škofijskem semenišču in teološki fakulteti v Franklinu, Wisconsin. Toda po ukinitvi skupnosti, se je moral odločiti, kam bo šel. Njegov duhovni voditelj je izvedel za njegovo željo po služenju revnim, zato mu je predlagal, naj se pozanima o kapucinih.

»Ko se je v Detroitu zlomilo gospodarstvo, so kapucini ostali. Videl sem, kaj se dogaja v Solanus Centru, ljudje srečujejo Božje ljudi, prejemajo pomoč, ki jo potrebujejo in takrat sem vedel, da je to mesto, kjer moram biti!« Že ob prvem vstopu v Center so ga močno nagovorili kipi sodobnih velikih moških in žene: Martina L. Kinga, Oscarja Romera, Matere Tereze... Bratom se je pridružil 2013 in po petih letih izpovedal večne zaobljube. Po vstopu je večino svojega poslanstva preživel v Detroitu, v služenju v javni kuhinji, vodenju skupin za pomoč odvisnikom in vodenju duhovnih

programov v centru. Pomaga ljudem, ki pre-stajajo težke čase, v nekdanjem cvetočem mestu. Kot je sam našel upanje skozi opustošenje, poskuša najti isto luč Kristusove ljubezni v življenju drugih. »Ko greš skozi težke čase, je to lekcija zate. Iz te izkušnje smo postali močnejši. Spomnim se, da sem govoril s svojim duhovnim voditeljem o bolečini, ki sem jo občutil doma, toda te bolečine me danes še okrepijo. In to ni samo negativna izkušnja, ampak pozitivna. Od vseh stvari, ki se mi zgodijo, je vse super, kot vojska, ki mora skozi trening, da naredi najboljše, kar lahko.«

Med duhovniškim posvečenjem so bile njegove roke maziljene s krizmo. Po posvečenju je vprašal škofa Schmitza, če si lahko ne opere rok. Želel je ljudem dati krizmo na svojih rokah. Hotel je vzeti darilo in ga deliti z ljudmi okoli sebe. Tako kot je videl Marijo nosečo z Jezusom, pripravljeno deliti Gospodovo ljubezen s svetom, tudi on želi deliti svojo zgodbo, svoje duhovništvo s svetom. »Ko delim svojo zgodbo, pravim, da če lahko danes stojim tukaj, lahko vi tudi jutri!«. »Delim z drugimi, kar imam, v srcu, da se ljudje lahko približajo Bogu. Ljudem povem, da so situacije, v katerih se znajdejo, del procesa, način, kako se približati Bogu. Kot življenja Solanusa Caseyja ali Patra Pija, nam Bog daje življenje, ljubezen, da jo delimo z drugimi. To pomeni imeti to poklicanost, biti pripravljen deliti jo z vsem. Pripravljen sem iti, kamorkoli me šef pošlje. Ker Bog vedno rad uporablja ljudi za sajenje semen; nismo obstali. Premikamo se, kamor hoče Sveti Duh. Mogoče me hoče zdaj tukaj, a sem pripravljen iti tja, kamor me hoče Bog.« Najnovejši njegov projekt, skupaj z brati, dobrotniki, sodelavci, tako v ZDA kot Nigeriji, želi v svoji prvotni domovini zgraditi veliko sirotišnico in knjižnico, in tako zlasti otrokom omogočiti lepšo prihodnost.

br. Gregor Rehar

Škof in brat kapucin v zaporu

Eritrejske varnostne sile so 18. oktobra na letališču aretirale škofa Fikremariam Hagosa Tsalima, prav tako sta se v zaporu znašla tudi dva duhovnika, eden izmed njiju je kapucin, brat

Abba Abraham Habtom Gebremariam, župnijski vikar in magister ponovincev v Teseneyu. Še vedno so zaprti v zaporu Adi Aneito, severno od Asmare. Obtoženi so zaradi pridiganja o kršitvah človekovih pravic v Eritreji. Le teh ni malo, množičnega zapiranja ljudi, prisilna mobilizacija, celo mladoletnih, izseljevanje in zaplomba živine tistim, ki nočejo v vojno. Veliko jih zaprejo le zaradi njihove vere. Predstavniki eritrejskih krščanskih organizacij v Združenem kraljestvu so tamkajšnjem eritrejskemu veleposlaniku to poudarili v posebnem pismu. Nadaljuje se tudi zaplomba katoliških šol. Nazadnje so zaplenili za kmetijstvo zelo pomembno kmetijsko šolo. Izgovor države je, da želi po zakonu iz 1995 želi omejiti dejavnost verskih institucij. Katoliški škofje pa trdijo, da socialne ustanove ne nasprotujejo vladi.

Misijonar se vrača domov

Po praznovanju biserne maše in 56 letnem misijonarjenju v Turčiji se je v Italijo vrnil brat

Domenico Bertogli. V začetku novembra je zapustil svojo dolgoletno župnijo, kjer je bil od njene ustanovitve – sv. Petra in Pavla v Antakiji, nekdanji Antiohiji, nam poznani iz Svetega pisma. Vodil je z apostolsko vnemo po vzoru »Domus Ecclesiae« pravih kristjanov. Tudi na svoj zadnji dan v Turčiji je bil obdan z kristjani in muslimani, prebivalci turškega mesta, kot tudi romarji, ki so prišli od zelo daleč. Sicer se je župniji odpovedal že lanskega maja in od tedaj bival v bližini Istanbula, pred Antiohijo pa je deloval tudi v Izmirju. Ob slovesu je zagotovil, da je svoje srce pustil tam in se za vase dobro zahvalil Bogu. Dobri duhovnik je na mnoge domiselne načine oznanjal evangelij, bratstvo in medversko sodelovanje, obnovil starodavno cerkvico v mestu, ki je še kako znano po apostolu Pavlu. Tam so učence tudi najprej začeli imenovati kristjane.

Ukinitev avstrijske kapucinske province

V Frascatiju so se 16. novembra višji predstojniki in skoraj vsi svetovalci provinc Avstrije–Južne Tirolske, Nemčije, Krakova in Benetk sestali skupaj z vrhovnim predstojnikom in njegovimi svetovalci in ukinili provinco Avstrija – Južna Tirolska. Samostani te bivše province so se razdelili med province Nemčije, Krakova in Benečije.

;

Dunajska provincijska delegacija je odvisna od krakovske province. Ta vključuje samostane Dunaj, Wiener Neustadt, Leibnitz in Celovec. Tirolska provincijska delegacija

je odvisna od nemške province, ki vključuje samostane Feldkirch, Innsbruck, Salzburg, Irdning. Beneška provinca pa je prevzela samostane Bolzano, Bressanone, Merano, Brunico in Egna. Upamo, da bo to z Božjo pomočjo ohranilo našo navzočnost na teh ozemljih še naprej.

Poplave v Pakistanu

Molitev in solidarnost, mobilizacija katoliške skupnosti za pomoč poplavljenim v Sindhu, Pakistan. Mnogo ljudi je v poplavah izgubilo dom, zaloge hrane, pridelke, živino. Nima jo kuhinje, sanitarij in medicinske oskrbe. Živijo na ulicah in čakajo na pomoč. Redovnice in redovniki odgovarjamo z molitvijo, človeško bližino in solidarnostjo. Poplave so zajele tretjino ozemlja Pakistana in 33 milijonov ljudi. Tudi naši bratje delijo pomoč, tolažijo ljudi in jim konkretno pomagajo po svojih najboljših močeh. Želijo jim pokazati, da jim je Bog blizu tudi v tej stiski.

Praznovanje obletnice brez veliko praznovanja

Frančiškovi bratje in sestre po svetu se soočajo z naraščajočim številom revnih, kot posledica pandemije. Ko septembra praznujemo deseto obletnico sprejetja smernic o skrajni revščini in človekovih pravicah, se svet sooča z naletom števila ljudi, ki so ostali ali so bili potisnjeni nazaj v skrajno revščino po vsem svetu, kar pomeni, da morebiten napredek pred napadom pandemije ni bil dovolj robusten. Mnogi sprejeti ukrepi, npr. v okviru »Agende 2030« in trajnostnega razvoja niso uspeli obravnavati strukturnih neenakosti, ki vzdržujejo skrajno revščino in ob šokih ustvarjajo nove reveže. Po Mednarodnem skladu ima 10 % svetovnega prebivalstva 75% svetovnega bogastva in je odgovorno za polovico naših emisij ogljikovega dioksida. Tudi Frančiškovi bratje in sestre pomagajo vedno več ljudem, ki jih je prizadela pandemija. »Naša strategija in vrednote nas navdihnejo, da se borimo za enako dostojanstvo za vse in da boj proti skrajni revščini obravnavamo kot stvar pravičnosti in pravic in ne samo dobrodelne ali gospodarske rasti«, se glasi glas iz Franciscan International. Iz tega razloga in skupaj z drugimi zastopnicami civilne družbe, vključno z ATD Fourth World, je FI prispevala k izvajanju načel na narodnih poteh, pri delu z

ljudmi, ki živijo v skrajni revščini, da bi zagotovila, da so lahko dejavniki sprememb, dejavni v družbi in pri odločanju o vprašanjih, ki jih zadevajo. Zlasti smo sodelovali pri izdelavi in uporabi kolektivnega priročnika za delo na področju človekovih pravic za ljudi, ki živijo v skrajni revščini, da bi pomagali Frančiškovim bratom in sestrām in drugim, ki živijo z najbolj marginaliziranimi in prikrajšanimi skupnostmi ter jih spremljamo za zagotavljanje svojih pravic. Veliko najrevnejših, zaradi različnih vzrokov, ne pride do njim namenjene pomoči (obravnavo v socialnih službah, občutek sramu, stigmatizacija). Pripravili so priročnik. Programi, ki niso narejeni v povezavi z revnimi, ampak samo za njih, se izkažejo za nepraktične. Čas je, da države na pravi način obnovijo svojo zavezanost za boj proti revščini in skrajnim neenakostim, ki bi temeljil na človekovih pravicah.

Brazilijs

Frančiškani v Braziliji s pomočjo FI nenehno seznanjajo OZN s številnimi težavami na področju uveljavljanja človekovih pravic in varstva okolja, ki jih je pandemija le še poglobila. Slaba državna uprava in pomanjkljivi predpisi dajejo zalet pri pohlepu po naravnih bogastvih, kar ogroža nekatere najbolj vitalne ekosisteme na svetu, brez upoštevanja človekovih pravic. Bratje delajo na številnih

projektih zapostavljenih in lokalnih skupnosti, ki tečejo prek Frančiškanskega servisa solidarnosti (SEFRAS) v Sao Paulu (oskrba migrantov in beguncev, mobilna enota). Po pandemiji število migrantov narašča, tako iz sosednjih držav, kot tudi iz Afrike in Kitajske. Aktivni so tudi na področju varovanja okolja in blaženju posledic rudarstva in podnebnih sprememb. Pri vsem tem iščejo tudi mednarodno podporo.

Izjava na 51 zasedanju Sveta OZN za človekove pravice v Ženevi

Zasedanje je bilo med 12. septembrom in 7. oktobrom. S strani FI so bile podane naslednje izjave: Ker pri preiskavah »vojne proti drogām« na Filipinih ni napredka, so pozvali Svet, naj to obravnava prednostno in sprejme nadaljnjo resolucijo z vidika vzpostavitve preiskovalne komisije. Veliko je bilo govora o Gvatemali z vidika pravic avtohtonih ljudstev, ki so odrinjeni iz odločanja o svoji zemlji, iz podajanja tisočletnega znanja o varovanju okolja, recimo pred erozijo in posledicami podnebnih sprememb. Zlasti so pri tem prizadete ženske. Pozvali so Gvatemalo, naj zaščiti zagovornice človekovih pravic in naj jih vključi v proces posvetovanja in postopke odločanja. Prav tako se je v Gvatemali krepko povečalo število podhranjenih otrok, vlada pa zavira pobude, ki bi krepile lokalno in domorodsko kmetijstvo in trgovino, kar bi lahko prispevalo k suverenosti hrane. Obravnavali so tudi Mozambik. Tudi pri njih so se stvari le poslabšale, k čemur prispeva tudi vojna v Ukrajini in s tem hlepenje po plinu iz Mozambika. Ljudje pa trpijo zaradi kršitev človekovih pravic. Pozvali smo, da Svet temu takoj posveti pozornost, da bi se vzpostavilo spoštovanje le teh. V Gvatemali je prav tako slabo stanje pravne države, slabšanje nacio-

nalnih institucij za človekove pravice. Pogosti napadi na ljudi, organizacije, domorodce, ki branijo okoljske pravice se nadaljujejo. Za domorodce v Gvatemali so voda in reka svete in morajo biti zaščitene. Že sedaj so okoljevarstveniki v tej državi stalno nadlegovani in kriminalizirani. Pomanjkanje zakonov, ki bi upoštevali človekovo pravico do vode, je vodilo do vpe-ljevanja neustavnih izkoriščevalskih praks, nasprotnim mednarodnim standardom človekovih pravic. Pozvali so Svet, naj zahteva od države preiskavo, kaznuje odgovorne, vzpostavi mehanizem za učinkovito reševanje kmetijskih sporov in ponovno vzpostavi mandat Visokega komisarja za človekovih pravic v državi, pa tudi naj zahteva od države, da se loti krpanja teh lukenj v zakonodaji, upošte-vajoč svobodno, predhodno in informirano soglasje domorodcev.

Razmere na področju človekovih prav-ic v Zahodni Papui se še naprej slabšajo. Zaradi spora med indonezijsko vojsko in osamosvojitvenimi oboroženimi silami je v begunstvo odšlo že 60.000 ljudi. Kršena je svoboda izražanja, regija je za tujce zaprta. Kljub vsemu temu dogajanju in kljub že leta 2018 mu vročenemu vabilu, pa si visoki ko-misar za človekove pravice še vedno ni vzel

časa za obisk te regije. Pozvali so ga, naj to čimprej stori!

Na Šri Lanki je FI obsodila uporabo sile proti miroljubnim protestnikom, kazni zago-vornikom človekovih pravic, neizpolnjevanje pravic žrtev velikonočnega bombnega napada 2019. FI pozvala Svet k odločnejšemu ukrepa-nju. Na Salomonovih otokih pa se borijo proti brezglavemu izsekavanju pragozda. Slednje povzroča tako izgubo ekosistema, uničevanje zemlje, onesnaženje okolja kot tudi uniče-vanje človeške skupnosti (trgovina z ljudmi, kriminal).

Praznovanje v Assisiju

Praznik sv. Frančiška je v Assisiju združil številne brate in sestre Frančiškove družine.

Tudi vrhovni predstojniki so prišli v Assisi. Običajno je zanje to priložnost za organizaci-jo delovnega srečanja Konference vrhovnih predstojnikov Frančiškovega prvega reda in TOR, kot tudi konference Frančiškoveke dru-žine. Slednje se je letos odvijalo 3. oktobra v Domus Laetitia. Predstojniki so srečali tudi z člani mednarodnega odbora vodij Franciscan International, s člani pripravljalnega odbora za praznovanje obletnic, in razpravljali o temi skupnih pobud za Svetovni dan mladih, ki bo naslednje leto v Lizboni.

br. Gregor Rehar

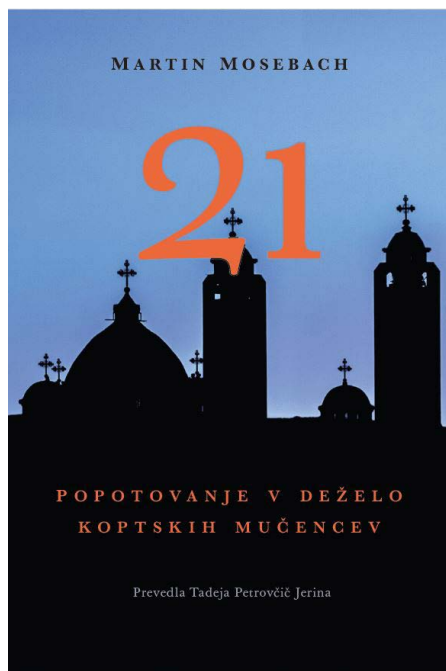
21, Popotovanje v deželo koptskih mučencev

Martin Mosebach

Februarja 2015 je zahod pretresel skrbno koreografiran propagandni video, ki prikazuje, kako so pripadniki ISISa na libijski plaži obglavili enaindvajset oranžno oblečenih kristjanov. Vsi razen enega so bili mladi koptski krščanski delavci migranti iz Egipta.

Priznani literarni pisatelj Martin Mosebach je odpotoval v egipčansko vasico Uru, da bi srečal njihove družine in bolje razumel vero in kulturo, ki sta navdihnili takšno mučeništvo, ki vero v Kristusa izpriča s krvjo. Mosebach je bil vedno znova presenečen, da žalujoči sorodniki enaindvajseterice niso govorili o maščevanju, ampak o ponosu, da imajo v družini mučenika, svetnika. V enaindvajsetih simboličnih poglavjih beremo potopis njegovega srečanja s tujo kulturo in cerkvijo, ki je ohranila vero in liturgijo zgodnjega krščanstva – »Cerkev mučencev«. Mosebach se kot skeptični zahodnjak znajde kot tujec v svetu, v katerem je vse odsev ali izpolnitev svetopisemskih dogodkov, pogumno soočanje s preganjanjem pa je del vsakdanjega življenja.

Pritegnila me je podoba na naslovnici nekega časopisa: prikazuje glavo mladeniča, očitno iz južnih krajev, ovito s kosom oranžnega blaga. Vitek fant temnejše polti z nizko segajočim lasiščem in ne prav gosto brado, s pol priprtimi očmi; skozi rahlo odprte tanke ustnice je videti malo zob. To ni smehljaj, prej znamenje globokega olajšanja, pri katerem se usta

nehote razprejo v vdih ali izdih. Potem pa sem ugotovil, da me je izrez slike zavedel. Ni mi bilo takoj jasno, da je glava ločena od telesa. Iz potez namreč ni bilo mogoče razbrati, da je bil človek žrtev nasilja – če se je obraz med obglavljenjem zakrčil, če sta se na njem pokazala bolečina in strah, potem sta takoj ob smrti spet izginila. Slika prikazuje trenutek tik po zločinu. Je izsek video posnetka, ki so ga posneli morilci sami, da bi si zagotovili dokaz svojega dejanja in z njim ustražovali ves svet. Vendar pa slika, vzeta iz zaporedja, sploh ni strah zbujajoča. To še ni glava mrtveca. Videti je, kakor bi po obglavljenju ohranila drobec zavesti in topline, večnostni trenutek sanj in sna, v katerem dokončnost tega, kar se je pravkar zgodilo, sploh ni več pomembna.

(začetek knjige)

Knjiga je izšla letos (2022) pri založbi Družina.

Ne skrbi, draga

(Don't Worry Darling, ZDA 2022)

Film, ki je že pred prihodom v kinematografe dvigoval veliko prahu in to zaradi samih napačnih razlogov sploh ni tako slab, kot je bilo pričakovati po njegovih prvih kritikah. Predvsem za to ker v njem igra glasbena super zvezda Harry Styles. Pa začnimo na začetku. Olivia Wilde je igralka in filmska režiserka, ki je na veliko platno prinesla svežino, ki je za filme v 21. stoletju še kako potrebna, saj smo v dobi nenehnih remakov in ponavljanj enih in istih zgodb. Za glavna lika filma, katerega dogajanje je - vsaj tako se zdi - postavljeno v 50. leta prejšnjega stoletja, je uporabila dve zvezdi v vzponu in sicer že prej omenjenega Harryja in mlado filmsko divo Florence Pugh. Zgodba se odvija počasi a vsekakor v nepredvidljivo smer. Kaj vse smo pripravljeni žrtvovati za nekaj trenutkov ugodja, sreče? To je vprašanje, ki se počasi odgovarja in na koncu se zdi, da ljudje, ki so ti najbližje, so včasih tisti, ki ti želijo najslabše. Tematika zau-

panja svojim bližnjim je v tej zgodbi prav gotovo na tnalni preizpraševanja. Jack in Alice živita na prvi pogled popolno življenje, a Alice začnejo mučiti prividi, ki se zdijo vedno bolj kot vzporedna resničnost. Nekaj v najinem popolnem življenju je zavito v skrivnost in Alice je edina, ki lahko pride resnici do dna. Všečen film, drugačen od filmov, kot smo jih vajeni.

Matjaž Kosi

Več informacij in prijave:
<https://www.kapucini.si/nasi-programi/>

Kančevci

- 6. – 8. januar 2023: **Šola za animatorje** – ABC. Vodi: Brina Smovnik
- 18. – 20. januar 2023: **Dijaki gimnazije Anton Martin Slomšek - Maribor**
- 20. – 22. januar 2023: **Duhovne vaje za Vero in luč**. Vodi: ViL
- 29. januar 2023: **Škofijsko srečanje zakoncev in zakonskih skupin**
- 29. januar – 4. februar 2023: **Osebnostno spremljane duhovne vaje**. Vodita: br. Jože Smukavec, kapucin in s. Gražina Mech, frančiškanka Marijina misijonarka
- 10. – 12. februar 2023: **Odrasli skavti – Domžale**
- 10. – 12. februar 2023: **Duhovne vaje za birmance**
- 13. – 17. februar 2023: **Dijaki gimnazije Želimlje**
- 17. – 19. februar 2023: **Duhovne vaje za družine** – župnija Celje – Sv. Danijel
- 24. – 26. februar 2023: **Duhovne vaje ob Božji besedi**. Vodita: br. Miha Sekolovnik, kapucin, s. Marija Irena Stele, uršulinka
- 3. – 5. marec: **Družinska kateheza Kamnik**
- 10. – 12. marec: **Duhovne vaje za veroučence 7. razr.** – župnija Murska Sobota
Priprava na veliko noč (br. Jakob Kunšič in s. Martina Štemberger)
- 17. – 24. marec: **Duhovne vaje s postenjem** (br. Miha Sekolovnik in Polona Marc)
- 24. – 26. marec: **Duhovne vaje za zakonsko skupino** – župnija Šmartno pri Litiji

Vipavski Križ

- 26. december – 31. december 2022: **Osebnostno spremljane duhovne vaje**. Vodita: br. Jože Smukavec, kapucin in s. Gražina Mech, frančiškanka Marijina misijonarka

Zanimivo o praznikih

Tokratna številka Frančiškovega prijatelja je posvečena praznikom. Ob razmišljanju o njih, je tukaj še nekaj zanimivih dejstev o božičnih praznikih, za katere morda niste vedeli:

- Dan, ko največ ljudi nakupuje, ni črni petek, ampak dva dni pred božičem.
- Najbolj popularen način praznovanja božiča na Japonskem, je obisk restavracije s hitro hrano KFC. Mesto si je treba zagotoviti tudi več mesecev vnaprej.
- November in december sta dva meseca, ko se zgodi največ nesreč povezanih s prazniki, več kot 35 % vseh primerov gre za padce.
- 25% vse elektronske pošte je poslano tekom praznikov.
- 75% vseh uporabnikov Twitterja, na tem portalu razpravlja o darilih za praznike.
- 1. januar je najbolj razširjen praznični dan na zemlji – kar 90% držav na svetu imajo na ta dan prost dan (ostalih 10 % pa ga praznujejo po drugih koledarjih ali pa ga praznujejo še z dodatnim razlogom; npr. dan neodvisnosti na Haitiju ali na Češkem).
- Država z največ prazniki na svetu je Kambodža, ki ima kar 28 prazničnih dni, v Evropi pa vodi Turčija s 16 dnevi. Tudi Slovenija je s 13 prazničnimi dnevi kar v vrhu držav z največ prazniki na svetu.

- Zanimive praznike imajo na Japonskem – tako praznujejo praznik staranja, praznik spoštovanja starejših in dan gora, v Katarju imajo narodni dan športa, v Severni Koreji pa dan sajenja dreves (vsi prazniki so tudi dela prosti dnevi).
- Najmanj praznikov na svetu praznujejo v Švici, kjer imajo posamezni kantoni samo 7 prazničnih prostih dni.

Dva para sta premalo, jaz imam tri kralje ...
(igra kart v jaslicah)

Slepi in slabovidni: okrog Jezusa
in br. Placida

Za prihodnost
kmetijstva
se nam ni bati...

Bratstvo – najmlajši in
najstarejši skupaj

Br. Dominik zna najti gobe

Kratke homilije ugajajo bolj:
če so dobre, jih raje poslušamo;
če so slabe, so manj mučne.

Sv. Tomaž Akvinski

Stavek za vsakega duhovnika

...ki vedno znova podžigamo skrivnosti nekoga
...ki vedno znova zaključujemo na
... V evangeliju so

Čudovit razgled iz Golakov

Kot da bi bili pri
Plitvičkih jezerih...

Igralo je sicer namenjeno
manjšim otrokom

Bogata letina

Tedaj boste peli pesem kakor v noči, ko slavite praznik.
Iz srca se boste veselili kakor tisti, ki se odpravljajo s
piščalmi, da gredo na goro Gospodovo, k Skali Izraelovi.

Iz 30,29